

Församlingsinstruktion 2020

Norrköpings pastorat

Förslag 2019-12-27

Innehållsförteckning

<u>Kapitel</u>	<u>sidan</u>
1. Det byggs på en kyrka	1
Den första missionären och församlingen	1
Vår kyrka är en del av livet	2
2. Det här är vi	2
Norrköping – vår stad och vår trakt	2
Det här vill vi göra	5
Så här är vi organiserade	6
3. Pastoratet om fem och tjugo år	8
Pastoratet om fem år	8
Pastoratet om tjugo år	9
4. Pastoratet	9
Pastoratets fokus	9
Borgs församling	11
Kolmårdens församling	14
S:t Johannes församling	17
S:t Olofs församling	21
Utvecklingsenheten	24
Diakonicentrum, DC	25
Förskolan	26
Kommunikation	27
Kyrkogårdsförvaltningen	28
Pastoratsövergripande projekt	31
Pastoratets kansli	31
5. Verksamhet på andra språk	34
6. Konfirmandhandlingsplan	34
7. FIN-processen	34
8. Användning av FIN	35
9. Barnkonsekvensanalys	35

1. Det byggs på en kyrka

1.1 Den första missionären och församlingen

Tittar vi oss runtom i vår stad och vår trakt så är spåren otaliga. Det är uppenbart en plats som präglats av kristen tro under lång tid. Det är inte långt till nästa kyrka och många av dem är medeltida. Tar vi del av vad som händer i vår del av Östergötland, så är det tydligt att kyrkan är en viktig del av människors liv. Flera personer begravs varje vecka enligt kristen sed och varje helg så döps ett antal barn och ibland någon vuxen. Då och då är det vigsel. På söndagarna rings det in till gudstjänst och många samlas. Och lyssnar vi på människorna, som ofta har en tydlig östgötsk dialekt eller kanske bryter på något annat språk, så refererar de ofta till det kyrkliga livet och kristet språkbruk. Kyrkan är en oumbärlig del av Norrköping också i vår tid.

För cirka tusen år sedan kom den första kristna missionären till vår trakt. Han sökte upp människorna som fiskade lax vid de strida forsarna i Strömmen mellan sjön Glan och Bråviken. Han var troligen välkommen av många. Den kristna förkunnelsen var inte okänd. De hade redan hört berättelsen. En handelsman från ett annat land, några som kommit tillbaka från vikingafärder eller en inköpt träl. Alla kunde de berätta om Jesus, Guds Son, som dödats på ett kors och som uppstått efter tre dagar och som av kärlek vill ge människor ett evigt liv. En berättelse som svarade mot en djup och inre längtan. Så den förste missionären börjar döpa människor som får bli den första församlingen. De bygger en kyrka på kullen ovanför bosättningarna vid Strömmen och firar mässa varje söndag. Han viger människor till vila i kristen ordning och de blir gravsatta i och runt kyrkan. Och människorna i församlingen tar hand om sin kyrka och varandra, hjälper de fattiga och undervisar barnen och återberättar Bibelns berättelser. Det sker samtidigt på fler platser runtom i trakten. Det kommer fler missionärer och fler människor döps och bygger kyrkor.

Och nu är det vi tillsammans som får fortsätta den förste missionärens arbete och vad de gjorde i den första församlingen. Nu är det vi som gör samma sak i en helt annan tid och med helt andra förutsättningar. Men vi vågar tro att vår längtan är densamma som för dem och att behovet av sanning, godhet och nåd är lika från en tid till en annan. Trons röda tråd går från Jesus och lärjungarna vid Galileiska sjön, till människorna i den första församlingen i vår trakt, genom reformationen och över till oss i Svenska kyrkan i Norrköping som lever här och nu. Olika, men ändå med samma uppdrag och mission.

Så vi fortsätter att döpa, viga, begrava, konfirmera, förkunna, fira mässa, sjunga, själavårda, hjälpa, be, berätta, undervisa och samlas. Vi öppnar upp och bjuder in och den som vill får vara med. Vi avslutar och går hem och har ett uppdrag i vår egen vardag. Sen möts vi igen. Vi är till för att ömsesidigt tjäna varandra. Vårt hopp lever vidare.

Vi är övertygade om att många människor känner en längtan efter tro och att vi har något att säga till dem. Evangeliet om Jesus Kristus har fortfarande samma relevans som det haft i alla tider. Det är grunden för vårt hopp, och i en tid när så många tycks eniga om att jorden snart ska gå under, så är det ännu viktigare för oss att betona vårt hopp och att Gud är med oss och hela sin skapelse. I kraft av den heliga Anden kan vi få vara med och göra allting gott. Fortfarande gäller det som Jesus säger i början av Markusevangeliet: ”Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet”.

1.2 Vår kyrka är en del av livet

Vi uppfattar att vi är en viktig del av livet som levs i Norrköping. Vi har som kyrka en betydelse i civilsamhället som går långt utöver att vara en angelägenhet för ett antal medlemmar och vi uppfattar att Jesus vill att vi ska verka i världen. Vi uttrycker det som att vi vill bidra till ett gott liv för alla. Vi vill att hela pastoratet ska leva och att det får ske möten och gudstjänster i alla våra kyrkor och sammanhang. Människor bor och lever på olika sätt i det som är både ett landsbygds- och stadspastorat. Men vi är övertygade om att vi har tillräckligt mycket gemensamt i vår kristna tro, vår längtan och vår vilja att bidra till ett gott liv att det är meningsfullt att höra samman.

2. Det här är vi

2.1 Norrköping – vår stad och vår trakt

Norrköping är en av Sveriges större städer. Det är också namnet på en vidsträckt kommun med den stora staden, flera mindre tätorter och utbredd landsbygd med skogs- och jordbruksmark som utgör det nordöstra hörnet på Östergötland. Norrköping som stad bildades av de byar som fanns vid Strömmens vattenfall. Med tiden växte staden och såväl vattenkraften och närheten till Bråviken och dess förbindelse med Östersjön bidrog till att skapa en betydande hamn- och industristad. Norrköping som vidsträckt kommun i sin nuvarande form har bildats av flera gamla socknar och kommuner i takt med tidens kommunreformer och sammanläggningar.

Landsbygden i Norrköpings kommun har följt med i den utveckling som gällt för landet i stort. Förutsättningarna och möjlighet att leva och bo på landet har genom utflyttning, nedläggning av service och ändrade levnadssätt förändrats, samtidigt som en ökad privatbilism snarare ökat möjligheterna för många att bo på landet. Hur vi än betraktar det är landsbygden i en fortsatt förändringsprocess där nationell och internationell politik i hög grad påverkar utvecklingen. Och likväl möter vi så mycket framtidstro och hopp bland de av oss som lever på landet.

Norrköping är också en stad som genomgått stora förändringar under 1900-talets andra hälft med stora industrinedläggningar, arbetslöshet och rivning av en stor del av innerstaden. Omvärldens bild av Norrköping har i hög grad präglats av årtionden av svarta rubriker. Och samtidigt har vi själva sett en positiv utveckling med bl.a. utvidgningen av Linköpings universitet till Campus Norrköping. Likt fågeln Fenix har staden rest sig gång på gång.

Norrköping har som hamn- och industristad alltid haft en betydande inflyttning av olika människor med olika bakgrund. Tyska var ett dominerande språk under långa tider och staden var en av de första där judar kunde bosätta sig. 60- och 70-talets arbetskraftsinvandring och 70, 80 och 90-talens flyktingar från Chile, Balkan och Mellanöstern och de allra senaste årens flyktingar har i hög grad bidragit till en mångkulturell situation. Det innebär både utmaningar och stora möjligheter. Staden har gått från en mycket fattig arbetarstad till en modern stad som präglas av kultur, idrott, utbildning och affärliv. Den gamla hamn- och industristaden har dock behållit lite av sin kärva charm trots en modern utveckling. Det är fortfarande en stad med stora sociala utmaningar och fattigdom. Men vi vet att det går att komma igen. Flera gånger om det behövs. Vi har gjort det förut.

SVENSKA KYRKAN I NORRKÖPING

Norrköpings pastorat, eller Svenska kyrkan i Norrköping som vi också säger, är det största pastoratet i Linköpings stift och omfattar till ytan hela Norrköpings kommun, utom Vikbolandet. Vi har c:a 74 000 kyrkotillhöriga vilket utgör 55 % av befolkningen (2018). Pastoratet har 25 kyrkor och kyrkorum, 8 gravkapell och 23 kyrkogårdar fördelade på fyra församlingar. Vi är c:a 250 anställda (300 med säsongsanställda på kyrkogård) fördelade på församlingarna, kyrkogård, kansliet och utvecklingsenheten. Vi har c:a 100 förtroendevalda och ett stort antal ideella i vår verksamhet.

MISSION

Vi uppfattar mission som ett grundläggande begrepp för vår förståelse av vad det är att vara kyrka i Norrköping 2020 och framåt. Varje kyrka med tillhörande lokaler är lokala missionsstationer där vi förkunnar budskapet och gestaltar berättelsen om Jesus Kristus i ord och handling. Varje gudstjänst är en del av en omfattande mission som den första missionären påbörjade för 1000 år sedan. Detsamma gäller också för våra diakonala handlingar och vår undervisning. De ingår i vårt uppdrag – vår mission. På det sättet är vi missionärer, människor utsedda att utföra ett uppdrag.

Vi vill dela evangeliet, det glada budskapet om Jesus Kristus, med alla oavsett vilka de är eller var de kommer ifrån. Vi vill bjuda in till det större sammanhang som är Kristi kyrka och den som vill får vara med hur mycket eller lite den än väljer att vara med. Vi bjuder in varandra i en levande och öppen gemenskap. Vi bär tillsammans på den goda traditionen.

GUDSTJÄNST

Vi bjuder in till gudstjänst i våra många kyrkor i pastoratet. Det finns goda skäl att tro att det är en helt obruten tradition och att människor i vår stad och vår trakt har firat gudstjänst varje söndag i tusen år. Vi vill fortsätta att kalla samman till gudstjänst också i våra dagar och överlämna den traditionen till kommande generationer. Vi tror att människor i alla tider behöver höra evangeliet och få möjlighet att be tillsammans.

Våra gudstjänster är grundade i vår evangeliskt-lutherska tradition och Kyrkohandboken, men det är viktigt att det lokala sammanhanget får komma till uttryck. Varje kyrka i pastoratet har sin historia, sin tradition och sina förutsättningar. Det är självklart att det ska få vara olika i våra kyrkor inom ramen för det vi har gemensamt.

DIAKONI

Nöden i Norrköping har varit stor och kyrkan har genom tiderna haft en viktig roll att hjälpa människor när det behövs. Så är det fortfarande. Vi är präglade av en tydlig diakonal hållning och vill göra skillnad på riktigt, för såväl enskilda som för det gemensamma samhället. Vi tänker att vår kristna tro driver oss och att tron öppnar för att samverka med alla människor som vill gott, oavsett vad de själva tror. Det är diakoni som är långsiktig, sker i ögonhöjd och som vilar på ömsesidighet. En annan dag kan rollerna vara ombytta.

UNDERVISNING

Vi lever i en tid när vi inte längre självklart kan utgå från att människor har grundläggande kunskap om vår tradition, våra riter och sakrament, grundläggande kyrkliga begrepp eller de bibliska berättelserna. Det är lätt att romantisera hur det var ”förr”, men dels var det inte entydigt ”bättre” förr och dels är det meningslöst att tänka att människor borde vara annorlunda. Svenska kyrkan i Norrköping verkar i den tid som är och har sitt uppdrag bland de människor som är som de är.

Vi vill sprida kunskap om kristen tro och kyrkan bland människor av alla åldrar och bakgrunder. I det använder vi en pedagogik i ögonhöjd som utgår från att de vi möter har egna resurser och erfarenheter och att det är det vi knyter an till.

ÖPPEN FOLKKYRKA

Vi vet hur många som är kyrkotillhöriga i Norrköping och är medvetna om att det med största möjliga säkerhet kommer att vara färre år från år. Det bygger på pålitliga prognoser. Generationsväxlingen - att det är förhållandevis många medlemmar bland de som årligen dör och färre som döps in i kyrkan och att antalet som årligen väljer att lämna eller gå in i kyrkan - är relativt konstanta. Vi är medvetna om att det påverkar våra ekonomiska förutsättningar och gör en varsam omställning där vi noga analyserar förutsättningarna för vår ekonomi.

Vi vill använda de medel vi har fullt ut i vår mission, men ha en hög ekonomisk medvetenhet, så att vi inte använder mer resurser än vi har och möjliggör för att vi också i framtiden har utrymme för nya projekt och satsningar. Vi är inte bara passiva mottagare av en kommande framtid, vi är med och formar den.

Vi har 55 % av befolkningen som medlemmar i nuläget. Om fem år är vi strax under 50 %. När vi är färre medlemmar, så kan vi ändå fortsätta att vara en öppen folkkyrka, om vi fortsätter att ha vår öppna hållning till människor och att vi fortsätter med vår förkunnelse. Vi kan vara en missionerande kyrka också i framtiden.

VÅRA KYRKOR

Man kan uppfatta en kyrkobyggnad på tre sätt. Att den är till för:

- en kristen församling och dem som ber och vill fira gudstjänst. Det är det omedelbara och självklara perspektivet, en kyrka är byggd för att man ska kunna samlas och fira gudstjänst.
- den som söker sig dit för att förundras - sökande och längtande människor och de som av en ren impuls går in i kyrkan.
- stadsdelen/trakten och dess befolkning. Kyrkobyggnaden och det som händer i den angår de människor som bor och lever runt kyrkan oavsett om de är med i församlingen eller inte.

För ett evangeliskt-lutherskt trossamfund, med ambition att fortsätta att vara en öppen folkkyrka och en betydelsefull del av samhället, är alla dessa tre perspektiv på kyrkobyggnaden relevanta och beroende av varandra.

Det finns ingen motsättning mellan församlingsmedlemmen som firar gudstjänst, den längtande som söker förundran eller den närboende som relaterar till kyrkan som "sin" kyrka. När någon går in genom kyrkans port så är kyrkan hans eller hennes i den stunden. Hen blir en del av kyrkan, oavsett syftet med besöket, och kyrkan blir just då till för den personen. Vem som vill får säga att detta är "min kyrka" och en plats jag har en egen relation till. Det är lika för den som kommer för första och enda gången och den som haft ett livslångt engagemang.

Som en missionerande kyrka ser vi att våra kyrkobyggnader är mycket viktiga för människor, bland såväl kyrkotillhöriga som andra. Vi vill därför behålla alla våra kyrkor i framtiden. Hela pastoratet ska leva.

2.2 Det här vill vi göra

VI VILL BIDRA TILL ETT GOTT LIV ÅT ALLA

Med grund i vad Jesus säger: ”Tiden är inne, Guds rike är nära” så vill vi bidra till ett gott liv för alla oavsett vilka de är. Utifrån vår mission, våra resurser och vår kompetens vill vi bidra till människors liv. Det är så vi uppfattar evangelierna och berättelsen om vad Jesus vill. Ett gott liv innebär att kalla till gudstjänst varje söndag, döpa ett litet barn och att hålla en människa i handen de sista andetagen. Det är att hjälpa och stödja en människa som behöver det just då. Det innebär att vi deltar i Bob Marleys minneskonsert och hejar på IFK på familjeläktaren. Allt det som bidrar till att våra liv är goda liv tillsammans.

Ett gott liv är ett liv där vi får leva i den frihet som vi är skapade för och att det får bli som Gud vill att det ska vara. Att vi tillsammans hjälper varandra att bli de som vi är ämnade att vara och som vi är kallade till.

HELA PASTORATET SKA LEVA

Syftet med att vara ett stort pastorat är att hela pastoratet ska leva. Det är inget självändamål att vara en stor organisation, men den ger oss goda möjligheter också i det lilla och nära sammanhanget. Att vara organiserade i stora pastorat är ändamålsenligt i den tid vi lever.

VI KRAFTSAMLAR NÄR DET BEHÖVS

När vi är ett stort pastorat med stora resurser så är det gott att kunna kraftsamla och samverka i vissa fall. Det är lättare att samverka med kommunen och andra organisationer om vi kan agera som en jämbördig aktör.

När det gäller den nöd bland unga som finns i Norrköping så samverkar vi inom pastoratet och driver vårt Diakonicentrum. När det gäller kommunikation och våra möjligheter att komma till tals med långt fler än dem vi möter i församlingarna, så är det gott att vi har tillräckliga resurser och kompetens för att kunna agera professionellt i olika medier.

Vi har en lång vana att samverka i Svenska kyrkan i Norrköping. Vi bildade Sveriges första kyrkliga samfällighet 1874 och har alltsedan dess samarbetat inom kyrkan. Pastoratet står i direkt efterföljd till den samfälligheten.

HÅLLBARHET

Vi lever i en tid när hotet om ett kraftigt förändrat klimat är en realitet och vi behöver göra vad vi kan för att bromsa upp jordens uppvärmning, men också att ställa om till den klimatförändring som redan påbörjats. Det är en självklarhet att vi tar hänsyn till hållbar utveckling och klimatpåverkan i alla våra beslut och processer. Hur vi gör saker och vad vi väljer att göra blir också en del av samhällsutvecklingen, och kyrkan har all anledning att ligga i framkant för att forma en hållbar framtid för alla. Hållbarhet på alla områden är ett självklart och grundläggande begrepp för vår kyrka 2020.

Vårt viktigaste budskap och vårt betydelsefullaste bidrag till samhällsutvecklingen när det gäller klimatet är hopp. När så många säger att jorden snart går under, behöver vi stå upp i vår tro och peka på att Gud är med oss och sin skapelse och att han en gång gav Noa ett löfte om att inte låta hela jorden översvämmas. Vi tror att det största hotet är hopplöshet och uppgivenhet, vi har hopp om att vi kan få vara med och bidra till en förändring.

HÄNSYN TILL BARN OCH UNGA

Barn och unga är lika viktiga för vårt sammanhang som alla andra, men traditionellt har de haft svårare att göra sig hörda. Svenska kyrkan har beslutat att det inför varje beslut i våra styrande organ ska göras en barnkonsekvensanalys för att säkra att vi tar särskild hänsyn till vilka konsekvenser besluten får för barn och unga. Det är ett sätt att höja medvetenheten om att vi bör ta särskild hänsyn till barn och unga. De har en särställning i vår kyrka och det förstärks av att Barnkonventionen är lag från och med 2020. Vi vill att barn och unga ska ha en naturlig plats i vår gemenskap och att deras röster ska höras bland alla andra röster i vår kyrka. I våra projekt och utvecklingsområden ska vi låta unga människor vara med och forma hur det blir.

TILLGÄNGLIGHET OCH ALLAS LIKA VÄRDE

I vår gemenskap vill vi att alla som vill ska kunna vara med och delta och vi vill göra vad vi kan för att möjliggöra att det kan bli så. I Svenska kyrkan i Norrköping får man vara med om man vill och man ska inte först behöva vara på ett visst sätt för att känna sig välkommen. I den gemenskap som Jesus format får alla plats som unika människor.

GODHETSKRAVET

Vi lever i en tid och kultur med mycket höga krav på god moral. Det gäller inte bara på det privata området, utan i ännu högre grad på det offentliga området. Vår lagstiftning och våra regelverk utvecklas hela tiden mot en mer och mer komplex syn på vilka hänsyn organisationer behöver ta i beaktande inför beslut och kravet på goda rutiner och strukturer ökar ständigt.

Det är helt naturligt för oss som ett kyrkosamfund att ha mycket höga krav på vårt eget agerande. Men det ställer oss också inför stora utmaningar när det gäller vår egen tillämpning av lagar och regler och att göra rätt i varje enskilt moment. Risken är uppenbar för oss som kyrka att vi frestas att hamna i en rigid renlärighet eller en snäv moralism, där vi ensidigt framhåller vissa värden eller utgår från egna personliga värderingar. Kyrkan har inget systematiskt moralsystem, utan bygger istället på en levande relation till Jesus Kristus.

Vi behöver därför läsa såväl dagstidningar som Bibeln och vara lyhörda för vad Jesus säger till oss i varje tid och situation. Det är så vi kan vara kyrka i Norrköping 2020 och framåt. Vi får *be och* arbeta.

2.3 Så här är vi organiserade

I kyrkoordningens inledning kan vi läsa ”Ett evangeliskt-lutherskt kyrkosamfund har stor frihet att utforma sin organisation utifrån vad som i varje tid bedöms som mest ändamålsenligt”. Norrköpings pastorat är ett mycket gott exempel på detta. I grunden är vi 18 gamla kyrksocknar. 1874 blev vi den första kyrkliga samfälligheten i Sverige. Det har skett flera församlings- och pastoratsregleringar inom ramen för samfälligheten, vilket 2010 gav oss 4 enförsamlingspastorat. 2014 blev vi ett pastorat med fyra församlingar.

Sedan 2000 har vi ägnat mycket energi åt omorganisation i flera led. Det har gett oss ett välfungerande pastorat, men det som nu är mest ändamålsenligt är att vi får vara ett pastorat och att det under denna församlingsinstruktions liv 2020-2025 inte introduceras någon ny organisation.

PASTORATETS GRUNDLÄGGANDE ORGANISATION

Pastoratet består av sju organisatoriska enheter – fyra församlingar, ett gemensamt kansli, en utvecklingsenhet och en kyrkogårdsförvaltning. Dessa jobbar på samma organisatoriska nivå och förväntas jobba ”i ögonhöjd” med varandra. Alla delar är kyrka och bidrar till att vara kyrka i Norrköping på 2020-talet.

STYRNING

Pastoratet styrs av kyrkofullmäktige och kyrkorådet. Församlingarna har församlingsråd som har ett särskilt ansvar för kyrkobyggnaderna och att församlingens grundläggande uppdrag blir utfört. Församlingsråden bidrar årligen till pastoratets budgetprocess med att ange prioriteringar inför det kommande året utifrån församlingsinstruktionen. I församlingsråden sitter församlingsherdarna på kyrkoherdens delegation.

Kyrkorådets presidium och församlingsrådets presidier träffas regelbundet för samtal om gemensamma angelägenheter i pastoratet. Två gånger om året samlas kyrkoråd och församlingsråd tillsammans med pastoratets herdar, chefer och arbetsledare till utvecklingsdagar. Vi har kontinuerlig utbildning.

LEDNING

De fyra församlingarna, kyrkogårdsförvaltningen, kansliet och pastoratets utvecklingsenhet står på samma organisatoriska nivå direkt under kyrkoherden. Församlingsherdarna, kyrkogårdschefen, kanslichefen och kommunikationschefen ingår i pastoratets ledningsgrupp som leds av kyrkoherden. Församlingarna, kyrkogårdsförvaltningen och kansliet har egna ledningsgrupper som leds av respektive församlingsherde/chef.

ARBETSORGANISATIONEN

Kyrkoherden leder all verksamhet och har delegerat arbetsledningen till församlingsherdarna, kyrkogårdschefen och kanslichefen, som i sin tur har delegerat arbetsledningen till flera arbetsledare/chefer. Kansliet utgör en professionell stödfunktion för herdar, chefer och arbetsledare. En gång om året samlas alla anställda medarbetare på en stor medarbetardag.

IDEELLA

Församlingarna har ett stort antal ideella medarbetare. De ideella arbetar med specificerade och konkreta arbetsuppgifter. Det är församlingen som kallar och utser ideella medarbetare. De ideella leds av anställda i församlingarna. I vissa fall kan ledningen av verksamhet vara vidaredelegerad till en ideell. Pastoratet ordnar med regelbunden utbildning för ideella.

KAPLANER

I ett pastorat med så stora församlingar, att var och en har flera kyrkor, är det nödvändigt att hitta former för att det ska finnas ett tydligt ledarskap i varje kyrka. Det finns en kaplan, utsedd av församlingsherden, för var och en av våra 18 kyrkor som har regelbundet gudstjänstliv. Kaplanens uppgift är att under församlingsherdens ledning, och i nära samverkan med kyrkvårdarna, utveckla och planera för livet i och kring kyrkan tillsammans med medarbetare, ideella och de som är engagerade i kyrkan och gudstjänstlivet.

UTVECKLINGSPROGRAM FÖR LEDARE OCH KAPLANER

Alla pastoratets arbetsledare och chefer går kontinuerligt i vårt eget chefs- och ledarskapsprogram som

vi driver i samverkan med stiftskansliet. Detsamma gäller för kaplanerna som deltar i vårt kaplansprogram.

EN FUNGERANDE ORGANISATION

Oavsett hur välstrukturerad en organisation är så hänger dess effektivitet på hur den hanteras av de människor som ingår i organisationen. Vår kyrkliga organisation är relativt komplex med en blandning av förtroendevalda i styrelserna (som ibland också är ideella), anställda och ideella. Vi har alltså parallellt två strukturer som utför församlingens uppdrag. En arbetsorganisation med anställda som regleras av lagar, avtal, regelverk och kyrkoordning, och en kyrklig organisation byggd på frivilligt engagemang och idealitet som enbart regleras av pastoratet självt. Detta ställer stora krav på gott ledarskap och tydligt definierade roller och arbetsuppgifter i hela organisationen. Vi vill vidareutveckla strukturen för rekrytering och ledning av ideella för att både bidra till en god arbetsmiljö och att vi får fler ideella på kvalificerade uppgifter. Vi vill också skapa ett system för regelbundna möten med ideella i hela pastoratet.

Svenska kyrkan i Norrköping vill att vi har en god arbetsmiljö för alla medarbetare, anställda såväl som ideella. Viktiga faktorer för detta är att:

- Vi ständigt fokuserar på vilka vi är satta att tjäna i våra olika uppgifter och vilka vi är till för
- Vi uppfattar att alla har något att bidra med och att ingen är ensam
- Vi möter varandra i ögonhöjd
- Vi främjar ett gott chefs- och ledarskap
- Vi främjar ett gott medarbetarskap
- Vi har mycket god ordning på delegationer, anställningsvillkor, rutiner, strukturer, mm.
- Var och en har tydliga arbetsuppgifter, ansvarsområden och arbetsledning.
- Var och en som har ett ideellt uppdrag är kallad och utsedd av församlingen

Vi vill, enkelt sagt, vara en kyrka som lever i evangeliets efterföljd.

3. Pastoratet om fem och tjugo år

Norrköpings pastorat 2020 och framåt befinner sig i ett samhälle och en kultur som är stadd i en förändring på många områden: politiskt, ekonomiskt, socialt, kulturellt och religiöst. Den globala situationen och den mediala snabbheten gör att så gott som varje frågeställning måste ses i ett större sammanhang än den lokala kontexten.

Hur vi uppfattar och analyserar vad som kommer att ske har stor betydelse för våra beslut nu. Men det är samtidigt så att Svenska kyrkan är en så pass stor och betydelsefull aktör på vissa områden, att våra beslut nu påverkar hur det kommer att bli. Det ger oss ansvar för framtiden. Vår förmåga att analysera samtiden och att uppfatta och göra egna prognoser är av avgörande betydelse för vår framtid, i kyrkan såväl som i samhället.

3.1 Vår situation om fem år

Det politiska landskapet är i fortsatt omdaning. Skillnader i värderingar tydliggörs och vi kan se ett större engagemang hos de olika politiska grupperingarna. Civilsamhället har en viktig roll att fylla på det sociala området där kontinuerliga nedskärningar mobiliserar andra aktörer att gå in och bidra. Svenska kyrkan i Norrköping har under 50% kyrkotillhöriga. Men vår roll i civilsamhället har ökat genom att fler andra aktörer ser oss som viktiga samarbetspartners. Genom vårt medvetna engagemang

har vi flera supporters utöver de som är kyrkotillhöriga. Vi har en fortsatt betydelse för samhällsutvecklingen, inte minst när det gäller integration, och är en viktig röst för ett gott, fritt och öppet samhälle. Vår ekonomi är något mindre, men det har skett i en takt så att vi har hunnit ställa om vår verksamhet och snarare blivit mer effektiva. Vi har haft ett tydligt fokus på hållbar utveckling och är en av de aktörer i Norrköping som arbetar intensivt och målmedvetet med klimatfrågorna. Kyrkan är en röst att räkna med.

2025 ÄR DET VIKTIGT ATT VI:

- Är en missionerande kyrka med vilja att fortsätta att vara en öppen folkkyrka
- Kallar till gudstjänst varje söndag i våra kyrkor
- Ökar vår egen insats och samarbetar mer med andra på det diakonala området
- Mobiliserar ideella för diakonala uppgifter
- Avstår från att delta i samhällets politiska polarisering
- Står för sammanhållning, öppenhet och goda grundläggande värderingar med utgångspunkt från den enskilda människan
- Är en av de goda krafterna som verkar för ökad integration
- Arbetar medvetet med kommunikation och har en tydlig röst
- Är en seriös aktör när det gäller hållbar utveckling och att vi hörs i det offentliga samtalet

3.2 Vår situation om tjugo år

Det svenska samhället har inte längre en heltäckande skattefinansierad välfärd, utan fler aktörer i civilsamhället behöver vara med och ta ansvar. Det är många som gör det. Vi har fått bukt med klimatutmaningen och har åter hopp om framtiden. Religionens roll har ökat i samhället och de flesta har en uttalad religiös identitet vilket generellt bidrar till ett ökat samhällsengagemang.

En majoritet av befolkningen är inte kyrkotillhöriga i Svenska kyrkan, men de flesta uppfattar oss som en viktig kraft i samhället som står för och förvaltar viktiga och goda värderingar. Vi är generellt mer aktiva och engagerade, inte minst på det diakonala området. Vår ekonomi är betydligt mindre, vilket gett oss färre, men mer mångsidiga anställda medarbetare och en verksamhet fokuserad på gudstjänst, enskilda samtal och diakoni. Vi har kvar våra kyrkor.

2040 ÄR DET VIKTIGT ATT VI:

- Har våra kyrkor som missionsstationer
- Agerar som en öppen folkkyrka trots att vi inte längre är i majoritet
- Är en mycket viktig aktör på det diakonala området som samhället räknar med
- Samverkar med de övriga kristna samfundet och har en tydlig interreligiös samverkan
- Bär på kulturarvet, det materiella såväl som det immateriella

4. Pastoratet

4.1 Pastoratets fokus

Det mesta av vår verksamhet sker och ska ske i församlingarna, i våra kyrkor och på våra kyrkogårdar. Men det är ändamålsenligt att samordna och samverka när det gör nytta och bidrar till helheten. I vissa fall är det en förutsättning för att kunna bidra till ett gott liv för alla. Pastoratet fokuserar därför på följande gemensamma verksamheter och stödfunktioner (dessa beskrivs närmare längre fram i dokumentet):

Pastoratsdag – En gång om året manifesterar vi oss som kyrka ”ute på stan” och bjuder in alla.

Pastoratsövergripande projekt – När det sker något särskilt i vår kommun vill vi vara med.

Kommunikation – Snabb teknikutveckling och människors ändrade beteendemönster gör att vi behöver hålla hög gemensam kompetens.

Ledarskap – Det är avgörande för varje organisation att ha goda ledare och vi har ett eget internt och pågående ledarprogram i samverkan med stiftet.

Kaplaner – I församlingar med flera kyrkor behöver vi särskilt utsedda präster som leder livet och gudstjänstutvecklingen i respektive kyrka och vi har ett internt och pågående utvecklingsprogram för kaplaner i samverkan med stiftet.

Diakonicentrum – Vi bedriver gemensam diakoni med särskild inriktning på unga och unga vuxna och samverkar med övriga offentliga aktörer kring unga människors liv.

Konfirmation – I en tid när konfirmandseden är bruten samverkar vi för att formulera och genomföra en viktig tradition med fullständigt fokus på den unga människans behov.

Ekumenik – Norrköpings pastorat är en aktiv part i Norrköpings kristna råd.

Interreligiöst arbete – I kraft av att vara det största religiösa samfundet och utifrån vår långa tradition av att vara en integrerad del av samhället, så är vi tillsammans med kommunen, drivande i det interreligiösa arbetet i Norrköping.

Kyrka-idrott – Ett gott liv innebär också att delta i stadens liv i både med- och motgång. Idrotten är en viktig del i människors engagemang och vi är med och deltar i idrottsrörelsen.

Förskola – Som ett bidrag till civilsamhället och utifrån att vara en naturlig del av människors liv har vi en förskola med tre enheter.

Kolmårdskyrkan – Vi har en gemensam kyrka i Kolmårdens djurpark som innebär stora möjligheter att möta människor, inte minst barn och unga, på ett särskilt sätt.

Gemensamt kansli – De administrativa funktionerna är en organisk del av en kyrka i världen och våra gemensamma resurser ger oss möjlighet att hålla mycket hög kvalitet och möjliggör att vi kan följa

lagar och regelverk. I en evangelisk-luthersk kyrka är det inte finare att be än att sammanställa ett bokslut.

Begravningsverksamheten – Begravnings- och kyrkogårdsverksamheten bedrivs av Svenska kyrkan på uppdrag av staten och med en egen finansiering, men verksamheten är en integrerad del av pastoratets organisation och utveckling och vi har flera naturliga beröringspunkter.

4.2 Borgs församling

FÖRUTSÄTTNINGAR, RESURSER, UTMANINGAR

Borgs församling är en av pastoratets största församlingar, sammansatt av sex tidigare församlingar, med kyrkor både i stad och på landsbygd. Arbetslaget i församlingen är fördelat på tre olika arbetsplatser. Utöver kyrkor är det också många skolor och äldreboenden inom församlingens gränser vilket innebär att det finns människor att möta i livets alla skeden med allt vad det innebär. Likaså är det bostadsområden med olika socioekonomiska förutsättningar att ta hänsyn till samt människor med olika kulturer och religioner att möta. Inte att förglömma finns också sjukhuset och sjukhuskyrkan i församlingen samt ett väletablerat samarbete med EFS i Söderledskyrkan. Samarbetet med EFS märks tydligt i Söderledskyrkans verksamhet och är en förutsättning för arbetet idag.

En resurs, men också utmaning, är just den geografiska storleken. Resursen är att vi har människor med många olika förutsättningar som ger ett breddat perspektiv på vad kyrkan behöver vara idag. Samtidigt är det svårt att räkna till, både resursmässigt men också utbudsmässigt. Församlingen är en, men den är sammansatt av olika delar som behöver få leva. Att fördela alla församlingens resurser rättvist är en utmaning. Det är också en utmaning att både få och ta plats i alla delar av församlingen. På landsbygden har kyrkan en mer självklar plats samtidigt som det i stan krävs mer anpassning för att få plats i vissa sammanhang.

Det är mycket som händer och förändras i Borgs församling. Det byggs på flera håll vilket kommer innebära inflyttningar och att församlingens förutsättningar kommer fortsätta förändras framöver. Det byggs för barnfamiljer, det byggs äldreboenden och det byggs bostäder i övrigt. Vi kan alltså räkna med inflyttning. Dessutom märks de demografiska förändringarna i samhället. T ex bor de gamla kvar då bostadssituationen i staden gör det svårt att flytta vidare. Det innebär att det i bostadsområden som Klockaretorpet och Vilbergen, där det tidigare bott främst barnfamiljer, nu blir fler och fler äldre. Det finns då också en risk att många äldre isoleras. Det ger också utmaningar.

FOKUSOMRÅDEN

Barn och familj

Ett område som alla församlingens delar är överens om behöver prioriteras är barn och familj. Borgs församling har alltid värderat barn- och ungdomsarbetet som ett av församlingens viktigaste områden. På många sätt fungerar arbetet bra i stora delar av församlingen men i och med församlingens och samhällets förändring finns det utrymme för utveckling.

Föräldrar är en bärande del av familjer och församlingen har föräldrar med väldigt olika förutsättningar och behöver därför möta dem där de är i livet. I vissa delar är det mycket unga föräldrar vilket innebär en typ av verksamhet och stöd, till skillnad från delar där det är familjer med flera barn och annan anknytning till samhället i övrigt. Församlingen ska kunna vara med familjer i alla delar av

livet, både glädje och sorg och vid stort behov av stöd och när livet fungerar bra. Församlingen har en roll att bära familjetraditioner som dopet, konfirmation och bröllop. Där behöver församlingen vara med i tiden för hur barn och familjer kan ta del av de här traditionerna idag.

Det finns ett etablerat samarbete och en god samverkan med familjecentraler och BVC i flera delar av församlingen. Det finns nu men är inte självklart att det är kvar om det inte hela tiden fortsätter vara med i en samverkansplan.

Kyrkan är en av få platser barn och ungdomar får vara utan krav. Det är återkommande genom våra olika verksamheter, konfirmandarbetet och mötet på exempelvis familjeläktaren på Östgötaporten. Vi uppfattar att barn och ungdomar i församlingen upplever krav från skola, fritidsaktiviteter och hemmet i en större utsträckning än tidigare vilket gör det än mer viktigt att kyrkan får fortsätta vara en plats utan krav och med utrymme att hitta sig själv. Därför behöver det finnas mötesplatser för barn och ungdomar, men begreppet mötesplatser behöver utvecklas. Det kommer inte vara möjligt att ha verksamhet med personal regelbundet i alla församlingens delar men vi vill att det ska vara möjligt för barn och ungdomar i hela församlingen att vara en del av verksamheten.

Det som personal upplever i mötet med barn, ungdomar och familjer, utöver ovanstående, att det är fler som kommer till kyrkan som behöver bemötas utifrån andra parametrar än tidigare. Dels är det fler med större behov sett till exempelvis funktionsvariationer och svåra familjekonstellationer, men också andra kulturer och identiteter. De som kommer till kyrkan behöver kunna känna en trygghet i att bli bemötta utifrån vilka de är vad gäller bl a funktionsnivå, identitetstillhörighet (exempelvis HBTQ-personer och regnbågsfamiljer) och multikulturell bakgrund. Det är något som personal och ideella behöver kunna bemöta.

Konfirmandarbetet har utvecklats mycket de senaste åren eftersom det inte längre är självklart att man konfirmerar sig. Vi behöver därför fortsätta göra det möjligt att konfirmera sig utan att det blir ännu ett tvång i dagens hektiska vardag. Konfirmationstiden ska vara utvecklande och något som ger mersmak för kyrkan. En del i det är att församlingens personal behöver utrymme att utveckla arbetet.

Diakoni

Under perioden 2020-2025 kommer det vara nödvändigt för Borgs församling att utröna vad diakonin i församlingen ska innebära och hur vi vill möta församlingens behov. Som samhället ser ut nu urholkas delar av välfärdssamhället och vi behöver veta var det är vår uppgift att täcka upp. De behov vi ser i församlingen handlar i korthet om samtal, ekonomiskt stöd, papperslösa människor i behov av det mesta, mat för dagen (som matbanken i dagsläget hjälper till med), hjälp till självhjälp, någon att vända sig till i ensamhet och mycket, mycket mer. Det svåra med det här fokusområdet är att det finns oändliga behov men inte oändliga resurser.

De som ska möta människor med behov av stöd behöver vara ordentligt rustade för det och det behöver finnas en plan för utbildning, fortbildning och handledning. I Borgs församling är det diakonala arbetet en del av de flesta verksamheter och på så sätt är det inte bara församlingens diakoner som utför det diakonala arbetet. Församlingen behöver därför ha ett långsiktigt perspektiv på både det diakonala arbetet och diakonernas roll. Samtidigt som vi behöver möta behoven i församlingen måste vi prioritera och se till så att resurser läggs på rätt område. Det är också ett utvecklingsområde framåt att samverka med kommunen så att vi inte tar över delar som är kommunens ansvar.

Som en central diakonal punkt i församlingen finns Sjukhuskyrkan. Sjukhuskyrkan har en viktig roll i att möta människor i kris, både anhöriga och personal på sjukhuset, men också att finnas som en stabil och trygg punkt på sjukhuset. Då verksamheten bedrivs på en arena som inte är kyrkans blir det viktigt att fortsätta det goda samarbetet med med Region Östergötland och utveckla det vidare.

Gudstjänst

I och med församlingens förutsättningar innebär gudstjänstlivet en utmaning i församlingen. Då hela pastoratet ska leva behöver gudstjänsterna vara tillgängliga för människor samtidigt som gudstjänstbegreppet behöver breddas. Det finns goda exempel i församlingen på att det är möjligt att fira gudstjänst utan präst och det är ett område att utveckla mer. Församlingen behöver ge förutsättningar att möjliggöra gudstjänster i våra kyrkorum men också på andra platser där människor är. Det är också viktigt att erbjuda olika typer av gudstjänster såsom mässor, lovsångsgudstjänster, konserter, andakter och sinnesros-gudstjänst.

Gudstjänsten är ett viktigt forum för gemenskap. Gudstjänsten fyller flera funktioner såsom möjlighet att uppleva Guds närvaro, uppleva gemenskap med andra gudstjänstfirare, få nya perspektiv utifrån predikan, tid för stillhet och eftertanke samt glädje. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att gudstjänsten är det centrala i kyrkans verksamhet och med det fundera på hur det går att ha det centralt i dagens kyrka. Vi vill komma ifrån att huvudfokus ligger på närvaro i gudstjänsterna och istället fokusera på hur det går att hitta och möta behovet av gudstjänst i församlingen. Församlingens gudstjänster ska vara öppna och tillgängliga för alla som vill fira gudstjänst.

Musik och kör ska vara en central del av gudstjänstlivet. Idag finns det körverksamhet i delar av församlingen och det är något som vi är stolta över och vill fortsätta utveckla. Musiken i gudstjänsten behöver vara tilltalande för de som firar gudstjänst. Det betyder både att bevara arvet med psalmer och orgelmusik men också att våga ta in musik som inte kommer ur kyrkans värld men som kan användas effektivt i gudstjänsten. Det behöver finnas mångfald i musiken som tilltalar olika målgrupper eftersom musik är ett bra instrument att bjuda in till gemenskap och en känsla av tillhörighet.

Övergripande områden

Ideella: Vi behöver ideella för att vår verksamhet ska fungera och upplever idag att det fungerar bra. Samtidigt är medvetna om att det hela tiden behöver förnyas, upprätthållas och underhållas. Under perioden 2020-2025 är det snarare en fråga som behöver lyftas och bli en gemensam fråga för pastoratet än att det är en fråga som behöver ha särskilt fokus i Borgs församling. Ideella behöver rustas för att vara en resurs och få känna att de är en resurs. Personal behöver rustas och utbildas för att leda och möta ideella.

Samverkan: Borgs församling har i dagsläget flera samverkanspartners. Det handlar både om religiös samverkan som med EFS och missionsförsamlingarna i Skärblacka och Vånga, men också i samhället som med idrottsföreningar. I samverkan är det viktigt att vi kan enas i gemensamma grunder, såsom människosyn och värderingar men också att det både ger och tar. Samverkan kan alltid utvecklas mer och nya samverkanspartners kan upptäckas om vi vågar prova.

Personal: Flera delar av pastoratet har svårt att rekrytera i dagsläget och vi vet inte om det kommer förändras. I dagsläget har Borgs församling ett förhållandevis stabilt läge men av erfarenhet vet vi att det kan förändras fort. Stabilitet behöver understödjas för att det ska bestå. Personalen behöver också fortbildning och utbildning. Både för att kyrkan ska vara en attraktiv arbetsgivare men också för att personalen ska klara av förändringar i organisationen och samhället.

Miljöarbete: I Borgs församling har det under lång tid varit viktigt med miljöarbetet och församlingen har varit drivande i pastoratet. Under perioden 2020-2025 behöver miljöarbetet på pastoratsnivå utvecklas samtidigt som Borgs församling fortsätter sitt arbete och vidareutvecklar det.

4.3 Kolmårdens församling

Kolmårdens församling ligger i norra delen av Norrköpings pastorat. Geografiskt sträcker sig församlingen från gränsen mot Finspång i väst till norr om Bråvikens mynning i öster. Norrut sträcker den sig några kilometer norr om sjön Fläten och upphör inte förrän Riksväg 55/56 lämnar länet och fortsätter in i Södermanland och Strängnäs stift. Åt söder omfattas delar av Norrköpings stad med Riksbron som yttersta sydspets. Här bor över 32 500 människor och 21 100 av dem tillhör Svenska kyrkan.

FÖRSAMLINGENS STRUKTUR

När det gäller struktur och arbetsorganisation så är Kolmårdens församling organiserad i tre enheter: Svärtinge-Östra Eneby, Ättetorp-Kvillinge-Simonstorp, Krokek-Kvasebo. Kring varje enhet finns ett personallag som har sina huvudsakliga arbetsuppgifter där och en arbetsledare som leder verksamheten. Enheterna sammanfaller med de pastorat som fanns före år 2010, vilket innebär en lång tradition bakåt. Inom varje enhet finns flera mötesplatser och gudstjänstfirande församlingar. Det viktiga är att organisationen stödjer den enskilda människans möte med kyrkans liv vilket sker då det är enklare för anställd personal och församlingsbor att bygga relationer i mindre sammanhang.

Det finns även många fördelar med att de mindre enheterna hör ihop med varandra i den stora församlingsorganisationen – Kolmårdens församling. Det är t.ex. enklare att samordna resurser och att kraftsamla vid behov. Personalmässigt är man mindre sårbar och kan underlätta för varandra vid vakanser och sjukdomar. Ibland är det också härligt att vara många och att få manifesteras kyrkan som den ”stora gemenskapen”. Vid två tillfällen under året kraftsamlar vi mötesplatser för det stora sammanhanget. Det ena tillfället är en fest i samband med en gudstjänst i början av hösten – Höstfesten – och det andra tillfället är en upptaktsgudstjänst i början av året. Då möts församlingsbor från församlingens olika delar i gudstjänst och gemenskap. Det kan även tillkomma fler projekt och event som är gemensamma för hela församlingen.

En församlingsherde leder verksamheten och ett församlingsråd möts regelbundet. Det finns 35 anställda samt 50 % kommunikatörstjänst.

Svärtinge-Östra Eneby

Östra Eneby

Områdena kring Östra Eneby kyrka är en del av ”staden”. Här bor 13 300 personer varav 8 600 är tillhöriga i Svenska kyrkan. Hit kan man enkelt åka med spårvagn från centrum och i både Hagaområdet och runt Eneby Centrum finns många flerbostadshus. Den sociala och ekonomiska utsattheten är störst i Hagaområdet som har ett antal mindre hyresrätter. Pryssgården är ett villaområde där både barnfamiljer och äldre par bor. I området finns alla samhällsfunktioner, t.ex. mataffärer, apotek, vårdcentral och bibliotek. Det finns förskolor, skolor, äldreboenden och två gymnasieskolor. Vidablickskyrkan som tillhör Equeuniakyrkan är en ekumenisk samarbetspartner.

Östra Eneby kyrka är en av Norrköpings äldsta kyrkor och mycket uppskattad till dop, vigslar och begravningar. Många norrköpingsbor ser kyrkan som sin ”familjekyrka”. I kyrkan firas söndaglig högmässa där det enkla kyrkkaffet möjliggör både gemenskap och fördjupande samtal. Musiken och köreerna är ett viktigt inslag i det kyrkliga livet, både som en naturlig del av söndagsgudstjänsterna och med flera konserter under året. En upparbetad samverkan med Vidablickskyrkan finns när det gäller vissa gudstjänster. I församlingshemmet träffas många människor varje vecka för att delta i barn- och ungdomsverksamheten, i träffar för daglediga eller för att sjunga i kör m.m.

Svärtinge

Svärtinge är en naturskön villaförort till Norrköping med stor nybyggnation. Det finns 3 500 folkbokförda i området varav 2 300 tillhör Svenska kyrkan. Här bor många barnfamiljer men även äldre par. Generellt sett är ekonomin god och utmaningar kan vara att ”få livspusslet att gå ihop”. Psykisk ohälsa och missbruk är mer dolt än i mer socialt utsatta områden. Ett antal småföretagare verkar i området, t ex plantskolor och café. Kyrkan ligger ”mitt i byn” granne med skolan och en nybyggd idrottsarena. Det finns ett stort föreningsengagemang.

I Svärtinge kyrka är det vardagsverksamheten som står i centrum. Här har församlingen mycket barnverksamhet. Det finns också en ”Kom och sjung-kör”. För närvarande pågår en särskild satsning med att utveckla den kyrkliga verksamheten i Svärtinge och vi har bjudit in till gemenskapskvällar för familjer vissa fredagar med enkel mat och andakt vilket fallit väl ut. Något söndagligt gudstjänstliv finns för närvarande inte, men på julafton firas en uppskattad gudstjänst - samling vid krubban. Gudstjänstlivet är under utveckling med målet att bygga en gudstjänstfirande gemenskap med en form som passar i Svärtinge.

Ättetorp-Kvillinge-Simonstorp

Ättetorp

Ättetorpskyrkan ligger i Åby som är en förort till Norrköping. I området Åby-Jursla med omnejd finns 9 200 folkbokförda varav cirka 6 100 tillhör Svenska kyrkan. Det är ett blandat område med både nya och gamla villaområden med närhet till skog och friluftsliv. Här finns också områden med hyresrätter där det finns en viss social utsatthet när det gäller ekonomi och äldre som kan lida av ensamhet. Nya äldreboenden har färdigställts den senaste tiden och det finns också ett antal skolor i området. Åby centrum har både matvaruhandel och vårdcentral. Föreningslivet är viktigt och det finns flera stora frivilligorganisationer som är aktiva.

I Ättetorpskyrkan firas mässa varje söndag och gudstjänsten har under de senaste åren utvecklats med idén att gudstjänsten ska vara till för alla – oavsett vem man är. Under flyktingkrisen 2015 bidrog nyanlända som bodde på en närliggande flyktingförläggning till att berika gudstjänstlivet vilket fortfarande bär frukt. Gudstjänst och vardagsliv går hand i hand och det diakonala perspektivet är ständigt närvarande. För att underlätta för generationsöverskridande möten så kraftsamlas flera verksamheter till onsdagarna med sopplunch, syförening samt barn- och ungdomsverksamhet m.m. I Ättetorpskyrkan finns även en gospelkör som bidrar till musikalivet på ett härligt sätt. Åbylundskyrkan som är en del av Equmeniakyrkan är en ekumenisk samarbetspartner.

Kvillinge

Kvillinge kyrka, den stora kyrkan på landet, fungerar framför allt som dop- och vigselkyrka samt för konserter och större evenemang. Vid högtider som advent och jul firas gudstjänst i kyrkan och vid Allhelgona kommer många till kyrkan och kyrkogården för att tända ljus. Just nu byggs det en del nya

hus på slätten utanför kyrkan (Kvillinge kyrkby), vilket gör att kyrkan kanske så småningom inte kommer att ligga på landsbygden utan mitt i ett nybyggt område.

Simonstorp

Simonstorp är ett mindre villasamhälle som ligger cirka två mil utanför Norrköping. Här bor cirka 260 personer och många är engagerade i föreningslivet. Den omkringliggande naturen är vacker med skog och sjöar. I området finns flera lägergårdar som ägs av olika föreningar. Simonstorps kyrka renoverades och togs i bruk 2017 efter att ha varit stängd i flera år. Simonstorps kyrka har fått ett uppsving efter återinvigningen och används både till vardags och till helg. Körer för olika åldrar och syförening träffas regelbundet och en gång i månaden firas gudstjänst. Musiklivet är viktigt med konserter främst vid jul och under sommartiden. Under sommartiden ökar antalet boende. Före renoveringen var den en populär förrättningskyrka. Nu ökar antalet dop och vigslar igen.

Krokek-Kvarsebo

Krokek

Krokek är ett större villasamhälle utanför Norrköping som till viss del liknar Svärtinge. Det byggs nya bostäder och bostadspriserna har stigit de senaste åren. Det bor ett stort antal barnfamiljer i området och det finns många föreningar. Sjövikskyrkan, som är en del av Equmeniakyrkan, är en ekumenisk samarbetspartner. Det finns flera skolor, äldreboenden samt mataffärer och vårdcentral i området. Här finns också ett stort antal småföretagare inom olika näringar. De sociala utmaningarna i detta område handlar om det som barnfamiljer ställs inför, t.ex. separationer och att få tiden att räcka till. Dessutom finns det ensamma äldre som bor i och omkring Krokek.

I Krokek firas gudstjänst varje söndag. Vi firar även vardagsgudstjänster ungefär en gång i månaden. Församlingshemmet Orrekullagården rymmer en förskola, Humlan, samt verksamhet för alla åldrar. Barn, konfirmand och ungdomsverksamhet är viktigt. Vi har också god kontakt med skolorna i området. Det internationella arbetet, med insamlingar till diakonala projekt som Svenska kyrkan driver utomlands, är viktigt och byggs till stor del på ideella krafter. På äldreboendet och servicehuset Valhalla har församlingen verksamhet som andakter och café.

Kvarsebo

Kvarsebo är ett litet samhälle med stor gemenskap där kyrkan är en viktig mötesplats. Skolan och förskolan spelar också en viktig roll i samhället och en utmaning är bostäder så att yngre familjer får möjlighet att flytta ut. Svenska kyrkan samverkar med Kvarsebo kultur, byarådet och lokala föreningar. Gudstjänst firas varje söndag och vid de stora gudstjänsterna med det lilla extra kommer många till kyrkan. Musiklivet är mycket uppskattat. I Christinagården pågår barnverksamhet samt öppen verksamhet. Under sommarmånaderna dubbleras befolkningen tack vare sommarboende.

Arbetslaget i Krokek/Kvarsebo är just nu inne i en förnyelsefas när det gäller riktningen framåt. Samverkan med skola, förskola och föreningar i projekt, exempelvis julspel; mötesplatser för föräldrar och det diakonala perspektivet är viktiga pusselbitar framåt.

I Krokek och Kvarsebo tillsammans finns 5700 folkbokförda personer. 4.600 av de boende i Krokek och 400 i Kvarsebo tillhör Svenska kyrkan.

RIKTNING FRAMÅT

För att uppfylla pastoratets gemensamma riktning om ”att hela pastoratet ska leva”, ”att bidra till ett gott liv för alla oavsett vem man är”, ”att kraftsamla när det behövs”, så är följande viktigt för Kolmårdens församling de närmaste åren:

- De olika enheterna ska fortsätta att utveckla sin egen särprägel utifrån den specifika miljö man befinner sig. Det gäller både gudstjänstliv, andra mötesplatser och verksamheter. Samtidigt ska vi ta tillvara det goda i att vara en stor församling och kraftsamla när det behövs. Det är gott att ibland vara många (se första stycket)!
- Kolmårdens församling präglas av folkkyrkotanken. I våra tre enheter vill vi ha livslånga relationer med församlingsbor – från födsel till död. Det är viktigt att vi inte bara är till för några få, utan för många. Detta jobbar vi med på flera olika sätt, t.ex. genom skolverksamhet, gudstjänster, kyrkliga handlingar, konserter, diakonalt arbete, konfirmation m.m. De stora kyrkliga helgerna och musik är särskilt viktiga i dessa möten.
- I Kolmårdens församling är relationsbyggande/skapande en av de viktigaste grundstenarna. Att ”se varandra”, att ”ta med en kompis” till kyrkan och att vara närvarande i nuet är det förhållningssätt vi vill ha mot varandra.
- Vårt uppdrag att vara Guds medarbetare på jorden – att bidra till ett gott liv för alla – innebär att vi tar de utmaningar som finns i vår omvärld på allvar (t ex psykisk ohälsa, miljöfrågor, social och ekonomisk utsatthet, känslor av meningslöshet). Vi vill ge vårt bidrag som kyrka till att göra världen bättre.

FOKUSOMRÅDEN

Under de närmaste åren ska vi särskilt fokusera på följande områden:

Diakoni

Diakoni handlar om trons konkreta uttryck – ”Att leva sin tro”. Vi ska tillsammans reflektera kring och utveckla diakonin i församlingen. Vad innebär den ”professionella diakonin” i förhållande till ”diakoni som förhållningssätt”? Vad innebär det konkret för arbetet i Kolmårdens församling? Vi utvecklar det diakonala arbetet utifrån de specifika utmaningar som finns i vår församling.

Lärande

I ett sekulariserat och fragmentiserat samhälle behövs de goda, meningsskapande berättelserna och upplevelserna. Vi ska särskilt fokusera kristendomens berättelser och upplevelser i interaktion med människors liv och olika livssituationer.

Ideella

Det ideella arbetet är viktigt för vår församling i dag och i framtiden. Hur vill människor engagera sig ideellt i dag i vår församling? Vi tar nyttag när det gäller att reflektera kring och utveckla det ideella arbetet i Kolmårdens församling.

4.4 S:t Johannes församling

FÖRUTSÄTTNINGAR

S:t Johannes församling ligger i den sydöstra delen av Norrköping och omfattar stadsdelarna Klingsberg, Ljura, Hageby, Navestad, Tingstad, Styrstad, Smedby, Rambodal, Brännestad. Befolkningen växer och idag bor 28 000 personer i församlingen varav 11 200 tillhör Svenska kyrkan.

Församlingen utgörs främst av en del av staden men också landsbygd. Till landsbygden hör Tingstad

och Styrstad, där pendlar en stor del av de boende till Norrköping för att arbeta. Den hårt trafikerade E22:an delar församlingen, både fysiskt och socioekonomiskt. Här lever människor med både en av de högsta men också en av de lägsta levnadstandarderna i kommunen. Utsattheten i vissa delar av församlingen är stor, särskilt i hushåll med barn i stadsdelar som präglas av social oro och kriminalitet. Hageby har tagits bort från Polisens lista över utsatta områden men Navestad ligger kvar.

Bebyggelsen i Navestad och Hageby och Ljura uppfördes till stor del under det s.k. miljonprogrammet. Dessa delar präglas av mångfald. Här bor och verkar människor i alla åldrar och från hela världen. Bland de boende är idag 35% - 54% födda utomlands. Här finns en historia av brottnings med utanförskap, arbetslöshet, långtidssjukskrivning. Idag lever många fortfarande i väntan på uppehållstillstånd. En del lever gömda efter avslag under svåra levnadsvillkor. Men här finns ett stort engagemang för att förbättra villkoren för de boende. Bl. a har Hyresbostäder länge satsat på åtgärder för en bättre boendesocial situation. Bebyggelsen är blandad. Här ligger också villor och radhus där nu ett ökat antal familjer med utländsk bakgrund som har blivit etablerade i samhället flyttar in.

Flera områden, t ex Smedby, Rambodal, Brännestad och Ånestad består mestadels av småhus och bostadsrätter. Gemensamt för dessa områden är låg arbetslöshet, bättre hälsotal och högre materiell standard. Här bor också många barnfamiljer.

Inom församlingens gränser finns en mångfald av olika religiösa och nationella tillhörigheter och sammanhang. Här ligger två Syrisk-Ortodoxa kyrkor: S:t Kyriakos och S:t Gabriel, en blivande moské med medlemmar med rötter i arabvärlden och en mormonkyrka. I Brännestad finns ett buddhistiskt meditationscenter. En muslimsk friskola, Kunskapsljuset, är etablerad i området. Hagebykyrkan är en församlingsplantering med rötter i Equmeniakyrkan.

I församlingen ligger Mirum Galleria, ett stort köpcentrum som fungerar som handelsplats och mötesplats för många. Idag kämpar både affärerna i Mirum och mindre affärer och företagare i andra delar av församlingen för att överleva och fortsätta kunna ge den service som människor önskar i sitt närområde. Inom församlingens gränser ligger 25 förskolor och 10 grundskolor. Det finns två familjecentraler och två vårdcentraler. Stora arbetsplatser är Mirum köpcenter, skolorna samt vård- och serviceboenden.

RESURSER

Personal

I församlingen arbetar idag 24 personer heltid. Kyrkans fyra profiler är representerade i arbetslaget som är indelat i tre arbetsgrupper med var sin arbetsledare: barn, unga och familj, vuxen samt service och administration. Församlingsherden tillsammans med arbetsledarna bildar ledningsgrupp som tillsammans leder och fördelar arbetet i församlingen.

Kyrkor och församlingshem

S:t Johannes församling har fyra kyrkor och fyra församlingshem. Styrstads och Tingstads kyrkor ligger på landbygden och har medeltida ursprung. Bägge kyrkorna används regelbundet till gudstjänster och kyrkliga handlingar, i Tingstad kyrka firas högmässa varje vecka. Styrstadsgården, byggd på 1990-talet, används till samlingar i anslutning till gudstjänster och kyrkliga handlingar. Församlingslokalerna i Smedby ligger i ett radhus på Ånestadgatan och används främst för verksamhet inriktad på barn och familj. Navestads kyrka ligger i Ringdansens centrum. Flera andra kyrkor samlas och firar sina gudstjänster i lokalerna. S:t Johannes kyrka invigdes 1906 och har nyligen renoverats.

Varje vecka firas gudstjänster och kyrkliga handlingar i kyrkan som också är öppen dagtid på vardagar för besök och en stunds enskild andakt.

S:t Johannes församlingshem är en rymlig byggnad med stora möjligheter att bedriva verksamhet. I en del av fastigheten ligger församlingsexpeditionen som utgör kontor och arbetsplats för församlingens personal. I övriga delar bedrivs café, samt olika verksamheter för barn, ungdomar och vuxna. I stora salen övar församlingens körer. Den används ofta i anslutning till kyrkliga handlingar. Även flera föreningar och sammanslutningar i området brukar hyra lokalen.

UTMANINGAR

Mångfaldsarbetet

Vi vill ställa oss frågan om hur församlinglivet i S:t Johannes kan spegla den mångkulturella omgivningen. Att möta människor på samma sätt som Jesus gjorde, bortom alla gränser av kultur, språk, etnicitet och religion, är en utmaning och samtidigt vårt uppdrag.

Medlemskap och dop

Alla prognoser pekar på att vikande medlemstal och därmed minskade resurser. Vi kommer behöva göra tydligare prioriteringar kring vad som ryms i församlingens arbete framöver. Dopet är grunden för medlemskap i kyrkan, men kommer dopet fortsatt vara något självklart för nyblivna föräldrar? Hur kan vi bli fler när antalet döpta sjunker? En särskild utmaning för S:t Johannes är att en majoritet av den gudstjänstfirande församlingen har sina rötter i andra kyrkotraditioner och många är inte medlemmar i Svenska kyrkan. Hur hanterar vi det?

Barn och unga

Hur kan församlingen ansvara för dopuppföljningen på nya och nutida sätt och utveckla arbetet med att fortsätta vara en god kraft och en växtplats för barn och unga? Hur kan relationen till barn och unga stärkas så att man väljer att stanna kvar i kyrkans gemenskap? En utmaning är att få fler ungdomar att delta i konfirmationsundervisningen och i ungdomsarbetet.

Diakonal kyrka

Hur möter S:t Johannes den nöd som finns? Vilka ska prioriteringarna vara? Och hur kan vi samverka i högre grad med övriga samhällsaktörer? Kyrkan är en del av samhället och därför måste vi fortsätta att aktivt söka kontakter och samarbetspartners för att bygga nätverk. Utsattheten i S:t Johannes församling utmanar oss att ge röst åt dem som har svårt att göra sin röst hörd. Hur vill vi arbeta för förändring?

Egen fördjupning

I våra uppdrag är det vi själva som är verktygen. Att arbeta utgivande i relationen till medmänniskan kräver egen fördjupning och påfyllnad med samtal kring tro och liv. Det kan vara en utmaning att prioritera den egna fördjupningen så att tron, och handlingen som utgår från tron, leder rätt. Stöd och handledning blir därför viktigt för alla som arbetar i kyrkan, anställd som ideell, för att orka möta och hjälpa.

FOKUSOMRÅDEN

I S:t Johannes vill vi vara en del av människors liv både i glädje och i sorg, vid högtider och mitt i vardagen. Här ska det vara lätt att bli delaktig i den gudstjänstfirande församlingen och hitta sin egen väg till tro. Vägen dit kan vara alltifrån att leka en stund eller sjunga tillsammans till att be eller baka. Genom att vara en öppen kyrka vill vi att människor hittar till en gemenskap, ett sammanhang dit var

och en som kommer känner sig välkommen för en stunds fika tillsammans eller samtal. Vi möter som kyrka både människor som har resurser till arbete och stabilitet och människor i utanförskap med stora utmaningar för att överleva. För att påminna oss om hur vi vill vara kyrka i våra olika sammanhang pekas här tre fokusområden ut för de kommande fem åren: gudstjänst, diakonal kyrka och mötesplatser.

Gudstjänst

Församlingens gudstjänster ska präglas av delaktighet, fördjupning, glädje och gemenskap. Gudstjänsten ska upplevas som välkomnande och inkluderande. Kontinuitet vad gäller tid och plats är viktigt. Att barnen har en naturlig plats är självklart. Gudstjänsten är hela församlingens gudstjänst. Anställda, gudstjänstvärdar och kyrkvärdar ska fortsatt ha tydliga uppgifter. Alla har något att bidra med i gudstjänsten. Gud gör inte skillnad på människor. En mångfald i fråga om etnicitet, kultur och språk, ålder, kön och sexuell läggning speglar tillsammans Guds skapelse. Genom att ge uttryck för detta kan ett rikt gudstjänstliv skapas i församlingens olika kyrkorum, olika gudstjänster för olika sammanhang. På olika sätt och med enkla medel går det att skapa utrymme för delaktighet och engagemang, t ex när söndagsskolans barn delar ut nattvard och ber tackbön. Barn och ungdomar ska uppleva att gudstjänsten är viktig och relevant. För att ge människor möjlighet att fördjupa gemenskapen avslutas gudstjänsten varje söndag med kyrkkaffe.

Musiken är av vital betydelse i gudstjänsten. Den berör människor på djupare nivåer än orden förmår. S:t Johannes musikliv har alltid haft en nära koppling till gudstjänstlivet. Körsång, församlingssång, solosång och instrumentalmusik är en bärande del och måste fortsätta vara en prioriterad del av verksamheten. Det musikpedagogiska arbetet med till exempel orgelelever är mycket viktigt inför framtiden, så att det finns kyrkomusiker även då. Detta arbete prioriteras i församlingen. En utmaning kan vara att hitta en balans mellan förvaltandet av den kyrkomusikaliska traditionen och ett förnyande, med musikaliska uttryck för vår tid och människors olika behov idag, i den kulturella mångfald vi lever i. Här behövs mer tid och resurser för att lyssna in människors längtan och prova sig fram.

Diakonal kyrka: Med Gud och varandra – för en helad värld.

Vi vill verka som en diakonal kyrka. Det betyder att vi i allt arbete vill verka för det goda och kärleksfulla i världen och finnas med i kampen mot ondska och destruktivitet. Diakoni är omsorg, grundad i Kristi kärlek, uttryckt i handling – en tjänst åt medmänniskan. Det är hela församlingens ansvar och uppdrag. Målet för det diakonala arbetet är att i omsorg uttrycka Guds kärlek till de människor vi möter. Vi har en tilltro till människans egna inneboende resurser och vill vara till hjälp för människor att ta ansvar för sina liv. Detta kan bli ske genom akuta insatser för att lindra nöd när människor söker hjälp för sina behov av mat, kläder, eller medicin samt genom råd, stöd och hjälp. Utöver akuta insatser arbetar vi också långsiktigt med hembesök och andra mer planerade kontakter med både enskilda och familjer. Församlingen ansvarar även i framtiden för den andliga vården på serviceboenden och mötesplatser i församlingen.

Mötesplatser

För att fortsätta vara kyrka 2040 behöver vi utveckla goda mötesplatser. Kyrkan ska vara en plats för gemenskap, dit människor kan känna sig välkomna, sedda och räknade med. Vi vill fortsätta verka för ett varierat utbud av olika mötesplatser som träffas regelbundet inom t ex musik, skapande, samtal och delande och lärande. Vi ser att mötesplatser för föräldrar, unga vuxna och vissa grupper av vuxna i medelåldern saknas idag och vi vill försöka hitta goda former för det. Hela församlingen ska leva och våra mötesplatser behöver ha en geografisk spridning så de ligger i människors närhet. Om det finns

hinder att ta sig till en mötesplats vill vi kunna bidra med transport.

Navestad – är en plats där det är viktigt att vi är kvar och där vi samverkar med andra aktörer. Tillsammans med polisen, Hyresbostäder, skolan, förskolorna och Portalen vill vi verka för dialog och levande kultur- och religionsmöten i området. Vi bjuder in barnen när fritidsgården stänger.

Ånestad – är en viktig växtplats för barn och familjer där vi har dopuppföljning i fokus.

Hageby/S:t Johannes – är platsen där vi som personal finns tillgängliga. Här skapar vi en öppen och tillgänglig mötesplats där människor kommer för gemenskap och diakonal hjälp. Här skapar vi integration i levande gudstjänst. Här finns också en samverkan genom Portalen.

Styrstad – är platsen där vi skapar nytt i det gamla och där vi fortsätter att möta skolklasser i en historisk och lantlig miljö.

Tingstad – är platsen där vi låter landsbygden leva och där vi bibehåller tradition och historia. Varje vecka låter vi kyrkans klockor kalla till gudstjänst.

4.5 S:t Olofs församling

S:t Olofs församling bildades 2010 av de tre innerstadsförsamlingarna S:t Olai, Hedvigs och Matteus. S:t Olai kyrka är Norrköpings ursprungliga stadskyrka, med rötter tillbaka till 1380-talet och troligen den fjärde kyrkan på samma plats. Hedvigs kyrka tillkom i början av 1600-talet för att tillgodose den tysktalande befolkningens behov och benämndes då Tyska kyrkan. Hedvigs och Matteus församlingar tillkom vid mitten 1800-talet och Matteus kyrka invigdes 1892. Till S:t Olofs församling hör också Lindö kapell beläget några kilometer utanför stadskärnan. I anslutning kring våra kyrkobyggnader finns våra församlingslokaler.

S:t Olofs församling ligger centralt i Norrköpings kommun. Drygt 42 000 människor bor inom församlingen, en knapp tredjedel av alla i kommunen, och nära 22 000 av invånarna är medlemmar i Svenska kyrkan. Församlingen har 42 anställda och räknar ca 140 ideella medarbetare, förutom alla körsångare och unga ledare.

Norrköpings centrala delar är en utpräglad stenstad men också med många grönområden. Bostadsområdena består till övervägande del av flerfamiljshus med hyres- och bostadsrätter medan småhus och villor främst finns i ytterområdena. Bostadsområdena varierar mycket med hänsyn till inkomst och utbildningsnivå, arbetslöshet, ohälsotal, nationell bakgrund mm., vilket ger områdena skilda karaktärer. Jämfört med kommunen har S:t Olofs församling betydligt färre i åldersgruppen barn och unga och betydligt fler i gruppen yngre vuxna. Övriga åldersgrupper ligger något under kommunsnittet. Ensamhushåll är mycket vanliga liksom hushåll med bara en förälder.

Mer än hälften av kommunens alla arbetsplatser finns inom församlingen. I områdena runt innerstaden finns flera stora industriområden med många företag, många anställda och en betydande produktion. Kollektivtrafiken, med järnvägs- och busstation, strålar samman i centrum. Här finns en livlig affärsverksamhet och många arbetsplatser inom förvaltning och administration. I city finns merparten av stadens kultur- och nöjesutbud, varför många befinner sig här även kvälls- och nattetid. Inom S:t

Olofs församling finns också Linköpings Universitet Campus Norrköping, flertalet gymnasiekolor, kriminalvårdens häkte, det finskspråkliga församlingsarbetet och Hedvigs präst- och pilgrimsgård. Församlingen har ansvaret för den kyrkliga närvaron i alla dessa olika verksamheter. S:t Olof är en närvarande och öppen församling, en traditionsbärare i förändring som bärs av tro, hopp och kärlek. Vi är en församling som värnar om vikten av att erbjuda människor mötesplatser av varierande slag både på helger och på vardagar, en innerstadsförsamling som tjänar både boende och dem som vistas här.

FOKUSOMRÅDEN

Antalet medlemmar i Svenska kyrkan minskar successivt. Allt färre har erfarenhet av vad kyrkan gör eller betyder för människor. För att nå många som inte har en naturlig koppling till dagens kyrka, vill vi satsa på tre fokusområden:

- Öppen kyrka
- Gudstjänst
- Mötesplatser för barn och unga, 0-20 år

Öppen kyrka

Kyrkorna i Norrköpings centrala delar ska vara öppna och tillgängliga med människor på plats som vill möta den som kommer in. Vår ambition är att kyrkorna ska vara öppna betydligt mer än idag, både med längre öppettider och på helgerna. I samband med dop, vigsel och begravning informeras om vad som pågår så att den som vill gå in i kyrkan kan göra det i respekt för det som redan sker i kyrkorummet.

Öppna kyrkor ger tillfälle till samtal, en stilla stund, enskild bön och utgör därmed en del av vår diakonala verksamhet. Var och en som väljer att gå in i en av församlingens kyrkor ska mötas utifrån sina behov. Det ställer krav på de personer som finns på plats och har uppdraget att vara värd i de olika kyrkorna. Så om öppenheten ska vara verklig och sann måste rekrytering och utbildning av värdarna bli än bättre. Det är viktigt att alla som hjälper till delar Svenska kyrkans grundvärden om bland annat respekt för människors lika värde. Vi behöver därför utveckla både grundläggande utbildning för våra vardagskyrkvårdar och erbjuda dem kontinuerlig fortbildning. Här har de anställda medarbetarna en viktig uppgift.

Öppenhet varhelst människor möts

Det är angeläget att öppenheten också präglar andra mötesplatser och möteslokaler i församlingen. Oavsett om vi bjuder in till körsång, barnverksamhet, konfirmandarbete, caféverksamhet, leva-vidare-grupper, meditationer, konserter eller öppen kyrka ska ingen behöva uppleva sig fel eller exkluderad.

Öppenhet för olikheter

När människor möts ska ingen värdering ske där någon kan anses förmer än den andre. Olikheter är en tillgång som vi möter med nyfikenhet och vilja att se och förstå mer. I mötet med den andre kan var och en lära sig mer, lära sig nytt, pröva och ompröva sin egen hållning och sina gamla värderingar. Detta kan endast ske i öppenhet och då handlar det om individens öppenhet som vi vill främja genom goda möten vid våra mötesplatser.

Öppenhet för samverkan

Öppen kyrka innebär också att söka samverkan med alla goda krafter i vårt samhälle, t.ex. sam-

arrangemang runt stora händelser under året som Förintelsens minnesdag, Earth Hour, Nationaldagsfirandet, Kulturnatten och Lucia.

UTMANING

En av de stora utmaningarna för församlingen är att öka rekryteringen av ideellt engagerade människor och att ge dem utbildning, fortbildning och annat stöd för uppdraget.

Gudstjänst

I S:t Olofs församling strävar vi efter att erbjuda många former av gudstjänster. Gudstjänst är ett vitt begrepp som omfattar allt från söndagens högmässa via olika former av kvälls- och vardagsgudstjänster till vardagens middagsbön, bönen vid olika aktiviteter och den enskilda andakten. Hedvigs, Matteus och S:t Olai kyrkor ligger så nära varandra rent fysiskt att det ger goda möjligheter att erbjuda olika uttryck i gudstjänsterna. Människor kan alltså välja det kyrkorum och den gudstjänst där de känner sig mest hemma.

Att mötas i gudstjänst innebär inte att tvingas in i en form och ordning, men det är en möteplats som har en tydlig struktur som gör att alla, oberoende av tidigare erfarenhet från kyrka och gudstjänst, kan delta. Den med mindre erfarenhet har stöd i den tryckta ordningen som ger hjälp att orientera sig. Kyrkvårdar, körsångare och tjänstgörande personal ger sina bidrag till att var och en ska hitta sin plats i gudstjänsten. De barn som deltar i våra gudstjänster erbjuder vi möjligheten till rörelse och lek i kyrkorummet med leksaker och böcker, och vi bjuder in till barnhörna eller söndagsskola för de som vågar och vill.

I S:t Olofs församling värnas mångfald. Också när det handlar om gudstjänst. Vi vill fortsätta att fördjupa arbetet med gudstjänstens tilltal. Att använda musik, liturgi, konst, rummet och orden på ett sådant sätt att människor i gudstjänsten kan uppleva näring, kraft och i förlängningen ett ökande livsmod. Arbetet med gudstjänstlivet innebär inte enbart att söka nytt och något annat än det vi redan har. Det handlar också om att hitta olika former av delaktighet och sätt att ta tillvara människors vilja och lust att delta och att bidra.

Musiken har en självklar plats i gudstjänsten och S:t Olofs församling har välutbildade och engagerade kyrkomusiker som stärker församlingens musikprofil. Vi har ett arv att förvalta och ta ansvar för. Körsång lyfter kontinuerligt gudstjänsterna med sin medverkan. Körarbetet i sig har dessutom ett mycket viktigt socialt inslag där människor får tillfälle att umgås samtidigt som de bidrar till att levandegöra gudstjänstens budskap. S:t Olofs församling med tre centralt belägna kyrkor har möjlighet och ansvar att arrangera och bjuda in till större konserter. Kompetenta musiker lockar kompetenta korister. Kompetenta körer kan och ska ibland utmanas att göra större verk. De stora konserterna görs i huvudsak med egna kyrkomusiker och körer och i samverkan med andra musikaktörer. Flera gånger i veckan bjuder församlingen in till lunchmusik i våra centralt belägna kyrkor.

UTMANING

En utmaning är att utveckla former och tilltal i gudstjänsterna så att ovana såväl som vana gudstjänstdeltagare upplever sig inkluderade oavsett erfarenhet eller anledning till att besöka kyrkorummet. Den andra utmaningen i gudstjänstlivet är att, i ökad utsträckning, ha körmedverkan i alla församlingens kyrkorum. Den tredje utmaningen finns i relation till kyrkvårdskapet som vi menar har flera viktiga funktioner. Genom att utveckla fortbildning och stärka rekryteringsarbetet vill vi skapa ännu bättre möjligheter för uppdraget.

Mötesplatser för barn och unga, 0-20 år

Det finns en större öppenhet för Svenska kyrkan från skolornas sida än vad det fanns för några år sedan. Vi har relationer att bygga vidare på och att utveckla. I skolan finns alla barn. De barn som vi inte möter i verksamhet som vi bjuder in till får vi en chans att möta genom kyrka-skola-verksamheten. Förutom att vi i skolan får en chans att möta alla barn får vi också möjlighet att bygga goda och viktiga relationer till lärarkåren.

S:t Olofs församling bjuder in till Öppen förskola vid ett flertal tillfällen varje vecka under terminerna. Vi bjuder in till Stallet intill Hedvigs prästgård, till Lindö församlingshem och till Matteussalen på norr. En öppen verksamhet för förälder/vårdnadshavare med små barn. För dessa åldersgrupper arrangerar vi också flera tillfällen där musiken står i centrum. För att värna kvalitet i verksamheten har vi då både pedagog och kyrkomusiker närvarande. Det finns många skäl att utveckla arbetet bland barnfamiljerna med de yngsta barnen. Där ställs frågor om dop och om ”rätt och fel” gällande kristen tro. Där funderas det och delas erfarenheter rörande barnuppfostran men också glädje, svårigheter och ansvar i föräldraskapet. Där kan unga föräldrar få stöd av andra föräldrar men också från församlingens personal.

S:t Olofs församling har en stor del andel enföräldrahushåll. Det är angeläget att församlingens verksamhet passar för dessa familjer och att de känner sig välkomna. I detta ser vi att vår samverkan med Barnvårdscentralen Östertull, Socialtjänsten och Sensus studieförbund fyller stor funktion och behöver utvecklas.

UTMANING

En utmaning är hur det kan bli en naturlig koppling mellan de grupper och sammanhang vi arbetar med i vardagsverksamheten och helgens gudstjänster i våra olika kyrkor och kapell.

4.6 Utvecklingsenheten

Pastoratets utvecklingsenhet är en av de sju enheter som utgör Norrköpings pastorat och ligger på samma organisatoriska nivå som församlingarna, kyrkogårdsförvaltningen och kansliet. Den leds av kyrkoherden och består av Kommunikationsenheten, Diakonicentrum, Förskolan med tre enheter och den pastoratsövergripande verksamhet som bedrivs av kyrkoherden och adjunkten. Allt arbete sker i nära samverkan med församlingarna och kansliet.

Utvecklingsenheten arrangerar årligen en gemensam medarbetarsamling i januari och en allmän pastoratsdag på hösten. Vidare gör enheten förstudier för eventuellt kommande projekt och har överblick över pastoratets utvecklingsbehov. Det sker i samarbete med församlingarna, kyrkogård och kansliet.

UTVECKLINGSPROJEKT

Utvecklingsenheten driver följande långsiktiga och fleråriga projekt 2020 och framåt:

Hållbar utveckling

Vi driver ett projekt som syftar till att Svenska kyrkan i Norrköping blir en av de ledande aktörerna inom hållbar utveckling. Projektets fyra delmoment är utveckling på kyrkogård, solpaneler på våra tak,

Kolmårdskyrkan och en ”hållbarhetskompass” som vägledning när vi ska besluta om inköp, användande och destruktion/återbruk.

Kolmårdskyrkan

Kolmårdskyrkan ligger i Kolmårdens djurpark och är i stort behov av utveckling, både vad gäller kyrkorummet och utemiljön som verksamheten i kyrkan. Projektet sker i nära samarbete med djurparken. Vi vill göra Kolmårdskyrkan till vårt flaggskepp för hållbar utveckling.

Vision S:t Olai

S:t Olai kyrka är pastoratets ”katedral” mitt i stan och den kyrka vi främst använder vid pastoratsgemensamma gudstjänster och samlingar. Vi vill utveckla parken och kyrkan och låta konst vara en brygga mellan kyrkan och staden.

Stadsmission

2019 är Norrköping den största staden i Sverige som inte har en Stadsmission. I samarbete med Stadsmissionen i Linköping tar vi fram en Stadsmission i Norrköping som ett komplement till kommunens sociala arbete och kyrkans diakoni.

Diakonicentrum, DC

UPPDRAG OCH MÅLSÄTTNING

Diakonicentrum (DC) är en själavårdande verksamhet och hela pastoratets gemensamma mötesplats och samtalsmottagning för ungdomar och unga vuxna i Norrköping. På DC har vi ett tydligt uppdrag, vi har resurser och vi har mandat att driva vår verksamhet utifrån den utsatthet och de behov som möter oss. Den psykiska ohälsan i vår målgrupp har fördubblats på tio år så vi nätverkar, samverkar och hjälps åt för att tillsammans med samhällets övriga aktörer möta alla vilna och utsatta unga människor. Vi arbetar med kunskapsbaserad operativ diakoni och vårt uppdrag är att vara kyrka och ljusbärare mitt i unga människors liv och verklighet.

På DC vill vi ge rum för det heliga med relationen och mötet i centrum. Kyrkan har en stor skatt att bidra med när det gäller att möta den existentiella ohälsan och vi tänker att Diakonicentrum är en modern missionsstation som vi bygger tillsammans med vår målgrupp mitt i Norrköpings hjärta. Viktiga ledord i vår verksamhet är delaktighet, tillgänglighet och gemenskapsskapande.

I mötet med människan förmedlas en bild av Gud

Vi tänker att i de samtal vi har på DC förmedlas en bild av Gud. Vi tänker att Gud talar direkt till människors hjärtan och vi vill förmedla närvaro och hopp. Vi arbetar målmedvetet med ett inkluderande förhållningssätt och språk så att de som kommer till oss förstår och känner sig trygga. Utifrån vår målgrupps längtan efter Gud och gemenskap har vi skapat en ekumenisk sinnesromässa som vi kommer fortsätta med och organiskt utveckla utifrån målgruppens behov och önskemål.

FOKUSOMRÅDEN

Diakonicentrums fokusområden de kommande åren är existentiell hälsa, livskraftig diakoni och hållbar sårbarhet.

Existentiell hälsa

Unga människors psykiska ohälsa bottnar många gånger i existentiell ohälsa. Därför använder vi oss av WHO:s åtta teman som i vår svenska kontext är omarbetade av Lena Bergquist och Cecilia Melder:

Harmoni och inre lugn, Upplevelse av sammanhang, Tillit som livskraft, Existentiell styrka och kraft, Förhoppning, Meningen med livet, Upplevelse av helhet, Upplevelse av förundran.

Livskraftig diakoni

Kopplat till existentiell hälsa bygger vi tillsammans livskraftig diakoni utifrån begreppen nöden och nåden. Vi inspireras av den keltiska andligheten som kopplar ihop socialt arbete med samhällsengagemang och djup andlighet. Genom tillit, närvaro och samhörighet möter vi de unga människor som söker upp oss och vår förhoppning är att de ska känna sig sedda, bekräftade, älskade och lyssnade på.

Hållbar sårbarhet

För att skapa och behålla en livskraftig diakoni som är mänskligt hållbar över tid jobbar vi medvetet med att sätta gränser för oss själva och varandra. För att verksamheten ska vara hållbar över tid behöver vi också förändras och utvecklas i takt med omgivningen och ändrade behov. Vår verksamhet har därför en referensgrupp med representanter från vår målgrupp och de är med och styr och utvecklar vår verksamhet.

UTVÄRDERING OCH KVALITETSSÄKRING

För att kvalitetssäkra att vi gör rätt saker genomför vi kvantitativ utvärdering tillsammans med pastoratets ekonomiavdelning. Vi kommer också att komplettera med en kvalitativ utvärdering där vi fokuserar på att följa upp istället för att mäta, för att kunna få en bild av om vårt arbete gör skillnad för dem som kommer till oss.

De som kommer till Diakonicentrum är lika mycket kyrka som vi och tillsammans formar vi våra visioner och den framtida verksamheten.

Förskolorna

I Norrköpings pastorat har vi tre förskolor, Humlan, Liljan och Skeppet. Förskolorna drivs med kommunala medel och för att säkerställa kvaliteten bidrar Norrköpings pastorat också ekonomiskt till varje verksamhetsår. Fyra pedagoger, två barnskötare och två förskollärare finns anställda på varje enhet för att driva verksamheten. Förskolorna har plats för 23 barn vardera. Tillsammans med alla andra verksamheter inom pastoratet är vi i förskolan med och bidrar till ett gott liv för de som lever och bor i Norrköping.

FOKUSOMRÅDEN

Vi har under flera år av utvecklingsarbete ringat in några viktiga fokusområden för att skapa förutsättningar för barnen att kunna utvecklas och lära. Vi har också fått en ny läroplan för förskolan, Lpfö 2018, som vi behöver fördjupa oss i.

Det goda livet

Vi vill på olika sätt skapa ett lugn i barngruppen men också för varje enskilt barn. Vi vill ge barnen verktyg att använda sig av i framtiden. Arbetet kan komma att se olika ut i de olika enheterna, men kan till exempel innebära att göra miljön lättillgänglig för barnen så att de kan välja själva, att jobba med ljudnivån, att vara mycket utomhus, att involvera vårdnadshavare, att samarbeta med församlingarna med vardagsgudstjänster och vid högtider osv.

Jag-Du-Vi

När hösten kommer är det några barn som har slutat och andra barn som har börjat det innebär att alla måste skapa sig en ny roll i gruppen: vem är jag här? Vi inleder varje höst med ett återkommande tema som vi kallar JAG-DU-VI. Ett fokus vi sedan bär med oss hela läsåret.

Vilken roll ska vi ha?

Vi måste hela tiden fundera på vilken roll vi har som pedagoger. Vad är det vi ska göra? Vilka är det vi ska vara? Hur ska vi ha det tillsammans? Vi menar att en pedagog i vår verksamhet är en observatör, en kommunikatör, en inspiratör och en möjliggörare. För oss innebär det, bland mycket annat, att vi är barnens medforskare och att vi utmanar dem i sitt lärande, att vi hjälper barnen att utvecklas enskilt och tillsammans med andra, att vi för ett ständigt samtal med varandra i vardagen och att vårt ledord är ”våga prova”.

YTTERLIGARE FOKUS FRAMÅT

Förskolan i Norrköpings pastorat har särskilt lyft tre områden som vi under en tid framöver kommer att arbeta med och utveckla vidare:

- **Leken:** Vad är det vi vuxna behöver veta om lek för att leken ska bli verklighet för alla barn i förskolan?
- **IKT – informations- och kommunikationsteknik:** På vilket sätt kan vi använda tekniken på ett medvetet sätt som gynnar barnens lärande?
- **Hållbar utveckling:** Hur blir vi hållbara i vårt arbete? Hur kan vi, på bästa sätt, ge barnen hopp och en tro på framtiden?

Kommunikation

Kommunikation är ofta en allmän angelägenhet där många tycker och har åsikter. Det är bra, för om det är något vi människor kan så är det att kommunicera. Sättet vi kommunicerar på, inte bara i Svenska kyrkan utan också i samhället i stort, har förändrats mycket över tid, framför allt med tanke på sociala mediers utbredning. Utvecklingen går mycket fort och vad som är självklart idag är absolut inte självklart imorgon. Det här gör att det behövs medarbetare som är utbildade och kunniga, som har god kännedom om målgrupper och som har en professionell omvärldsbevakning.

Pastoratet har satsat på att bygga en kommunikationsavdelning, som är väl förankrad i församlingens liv men också på det övergripande planet. Det har möjliggjort en stark utveckling på kommunikationsområdet, med en mängd olika projekt och produkter. Kommunikationsavdelningen består av en kommunikationschef och fyra kommunikatörer. Varje kommunikatör har ett särskilt ansvar för en del av verksamheten, som t ex en församling, kyrkogårdsförvaltningen, en kanslifunktion etc, samt bidrar också till helheten i pastoratet.

FOKUSOMRÅDEN

Helheten tillsammans

Att arbeta med kommunikation innebär att vi synliggör för människor vad kyrkan är, gör och vill. Kommunikationsavdelningens uppdrag är att berätta om det kristna budskapet och den kristna gemenskapen på ett tillgängligt sätt. Vi kan inte göra det själva utan behöver göra det tillsammans med medarbetare i hela pastoratet. Det är tillsammans som vi skapar innehållsrik, intressant och enhetlig kommunikation som når alla i Norrköping.

Bred mediemix

Vi arbetar med de målgrupper som nationell nivå kategoriserat: den gröna (de kyrkvana), den gula gruppen (de med svag eller ingen relation till kyrkan) och den röda gruppen (de som inte tror). För att nå så många som möjligt i de olika grupperna behöver kommunikationen se olika ut beroende på vem vi talar till. Vi behöver synas i olika medier och prata direkt till målgrupperna på ”deras språk”. Det gör vi t ex genom att annonsera både i traditionella medier som dagstidningar, och i digitala medier och på sociala plattformar. Vi fortsätter att ge ut livsfrågemagasinet Hej livet och det månatliga På gång-bladet. Vi kommer också att fortsätta vara en del av det offentliga samtalet genom att vara en aktiv partner till olika idrottsklubbar, organisationer och föreningar och vi fortsätter att synas i olika lokala evenemang.

Omvärldsbevakning

Kommunikationsavdelningen ser till att vara uppdaterade på omvärlden genom att följa utvecklingen och användandet av befintliga och nya kommunikationskanaler. Avdelningen är också uppmärksam på hur trenderna ser ut inom film, foto, text och layout/design för att hela tiden utveckla det vi redan har till att bli ännu bättre. För att säkerställa att vi gör rätt satsningar är det viktigt att kontinuerligt mäta insatser genom undersökningar och statistik.

4.7 Kyrkogårdsförvaltningen

Begravningsverksamheten i Sverige är ett statligt uppdrag som bekostas av alla medborgare genom en gemensam begravningsavgift. Detta ger alla människor, oavsett tro eller icke tro, rätt till en begravningsplats. Tillsynsmyndighet för begravningsverksamheten är Länsstyrelsen. Kyrkomötet har beslutat att Svenska kyrkan via stiftens ska utöva kontroll över begravningsverksamheten. Därför ska riktlinjer utformas som styrmedel.

Kyrkogårdsförvaltningens verksamhet regleras ytterst i Begravningslagen, där det t ex framgår att det är Svenska kyrkans församlingar/pastorat som är huvudmän för begravningsverksamheten.

Norrköpings pastorat, genom kyrkogårdsförvaltningen, ombesörjer begravningsverksamheten för cirka 140 000 människor.

VISION

Under perioden 2020-2025 är Kyrkogårdsförvaltningens vision att vara en levande kyrkogård för alla människor. Det innebär att vi vill arbeta för att kyrkogården och döden skall kunna vara en naturlig del av människors liv och att vi vill skapa trygghet.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH RESURSER

Pastoratets begravningsverksamhet leds av kyrkogårdschefen på delegation från kyrkoherden. Kyrkogårdschefen har en driftschef, en landskapsingenjör, en trädgårdstekniker och en planeringsassistent till sin hjälp. Vidare finns det en administrativ avdelning med fyra förvaltningsassistenter och fem arbetsledare som i sin tur leder var sin grupp kyrkogårdsarbetare. Förvaltningen bedriver även krematorium med en krematorieföreståndare och två krematorievaktmästare. Totalt arbetar cirka 40 tillsvidareanställda och under sommarsäsongen (april – september) tillkommer cirka 60 säsongsanställda kyrkogårdsarbetare och cirka 20 skolungdomar.

Kyrkogårdsförvaltningen består av 23 kyrkogårdar, 11 kapell, 13 ekonomibyggnader och ett krematorium. Gravskick som förvaltningen erbjuder är kistgravplats, urngravplats, minneslund, askgravlund samt askgravplats. Det finns särskilda begravningsplatser anlagda för olika trosinriktningar. Totalt finns det ca 34 000 gravplatser pastoratet. Ungefär 13 000 av dem har gravrättsinnehavare, och där ombesörjer Kyrkogårdsförvaltningen skötseln. Men även de gravplatser som är klassade som kulturminnen vårdas för att bevaras för eftervärlden.

UTMANINGAR

Att skapa något som ska framstå som levande i en miljö som speglar döden ("levande kyrkogård") är en utmaning i sig. Men samtidigt speglar och berättar kyrkogården om liv som har varit. Liv som har varit lika levande som de liv som levs här precis just nu. Detta historiska perspektiv bidrar till människors koppling till det förflutna och ger även perspektiv på det egna livet och framtiden.

Att skapa rum för meditation, reflektion, kontemplation, eftertanke, sinnesro, men även tacksamhet för livet, är inte helt enkelt på grund av att dessa begrepp innebär skilda saker för olika människor. Det medför att det krävs olika alternativ på kyrkogårdarna för att kunna tillgodose så många behov som möjligt. Det är ändå komplicerat att skapa dessa platser när det gäller att fånga en enhetlig harmoni i det färdiga resultatet.

En annan utmaning är att rekrytera personal med rätt kompetens. Anledningen är att det är färre ungdomar som väljer en trädgårdsutbildning idag samt att det är svårare för säsongsanställda att klara sig på den arbetsperiod som vi har möjlighet att erbjuda. Detta innebär också att kontinuiteten i utvecklingsarbetet på kyrkogårdarna är svår att upprätthålla.

Säsongspersonalen är viktig, men kan vara svår att behålla år efter år, eftersom det blir ett komplicerat ekonomiskt läge för många, då de måste ordna försörjning under vinterhalvåret. För att kunna behålla inarbetad och kompetent personal kommer vi att arbeta med att förlänga säsongsanställningen med några månader för ett antal tjänster, och vi undersöker även möjligheten till att kunna erbjuda tryggare anställningsformer.

I och med att den tekniska utvecklingen inom maskinområdet går väldigt fort är det en utmaning att välja rätt maskiner med tanke på en hållbar utveckling för framtiden. Det är svårt att satsa långsiktigt med anledning av den oerhört snabba utveckling som sker inom detta område.

En annan utmaning är att nya innovationer alltid är kostsamma initialt innan etablering och en större produktion har kommit till stånd.

FOKUSOMRÅDEN

Under perioden år 2020 – 2025 har kyrkogårdsförvaltningen valt att särskilt fokusera på tre områden: levande kyrkogård, miljö och hållbar utveckling samt omstrukturering av organisationen.

Levande kyrkogård

I och med den sekularisering och utveckling som samhället har genomgått, har människor kommit längre och längre ifrån döden. Detta innebär att det har skapats ett avstånd mellan liv och död, vilket innebär att döden inte är en naturlig del i människors liv längre. Dagens samhälle har inte tid med döden och den ska pressas in i ett redan fulltecknat schema. Döden är för många människor något skrämmande, otäckt och något som man inte vill beröra. Med detta som bakgrund vill vi i Kyrkogårdsförvaltningen därför skapa en levande kyrkogård. Vår målsättning är att hjälpa till att skapa en trygghet för människor vad beträffar döden. Om vi kan lindra den oro som många människor

känner inför döden och skapa ett lugnt och tryggt förhållande till döden kan också människor leva och njuta av livet.

Vi vill forma våra kyrkogårdar så att det skapas rum för kontemplation, meditation och reflektion men även en mötesplats där människor kan finna ro i mötet med varandra. En mötesplats som kan hjälpa till att öppna sinnen och där människor kan mötas och samtala om både livet och döden. Kyrkogården ska också fungera som en inspiration till ett historiskt perspektiv för att människor lättare ska kunna förstå det sammanhang de lever i och ge ytterligare en dimension till livet.

Med tanke på att ingen kyrkogård är den andra lik, finns det ingen generell modell på hur en levande kyrkogård ska utformas. Det beror helt och hållet på den enskilda kyrkogårdens karaktär. Alla människor ska känna till Kyrkogårdsförvaltningens verksamhet och ha kunskap om/veta vad Kyrkogårdsförvaltningen har för uppdrag och hur vi kan vara ett stöd för människor i Norrköpings pastorat.

Miljö och hållbar utveckling

Kyrkogårdsförvaltningen kommer att sträva efter att år 2025 ha fossilfria kyrkogårdar, vilket innebär att samtliga maskiner kommer att drivas med batteridrift eller ett fossilfritt drivmedel, till exempel HVO eller RME, två bränsletyper som kommer från animalieavfall och växtriket. Miljön för framtiden handlar också om att vi vill skapa en biologisk mångfald, vilket bland annat innebär att vi ska gynna insekts- och djurlivet, till exempel genom att ha bisamhällen för pollinering, insekshotell och fågelholkar, samt att vid planering av växtmaterial gynna insekter som exempelvis fjärilar.

Vi kommer i allt högre grad att värna om miljön genom att ta vara på den stora mängd växtmaterial som vi har och som vi kommer att kompostera och därigenom klara av vår egen försörjning av jord. I och med detta siktar vi på att minska våra ekonomiska kostnader och transporter. Dessutom kommer vi att ställa högre krav på våra leverantörer av blommor och övrigt material, vilket innebär att de ska kunna uppvisa att de odlar på ett miljövänligt sätt.

Inga gifter används i verksamheten i dagsläget och det kommer vi att fortsätta med. Vi ser också kontinuerligt över våra transporter för att bli så effektiva som möjligt och vi strävar efter att använda alla våra resurser på ett hållbart sätt.

Det nyrenoverade krematoriet kommer att drivas med fossilfritt drivmedel (RME). Vi ämnar tillvarata den överskottsvärme som uppstår vid kremering. Möjligheten att placera solceller på krematoriets tak ska undersökas för att det är en del i att tillvarata de resurser som naturen har att ge.

Omstrukturering av organisationen

Kyrkogårdsförvaltningen kommer att fokusera på att säkra upp personalsituationen. Så många som möjligt skall kunna så många arbetsuppgifter som möjligt för att kunna täcka upp för varandra vid sjukdom, semester, pension och andra personalförändringar. Ledarskapet är viktigt för att medarbetare ska kunna känna sig trygga och utvecklas i sin yrkesroll. Vi vill att alla medarbetare ska känna en stolthet över det viktiga uppdrag de utför.

För att arbetsledare och chefer ska kunna axla sitt ledarskap handlar det mycket om att hela tiden stötta och stärka arbetsledare och chefer i sina roller. Detta kan ske på olika sätt, till exempel genom utbildning och/eller mentorskap men även genom att skapa möjlighet till möten och samtal med övriga

chefer och arbetsledare. Tanken är att detta ska utvärderas varje år för att en förbättringsprocess kontinuerligt ska kunna ske.

Avslutning

Inledningsvis beskrivs det viktiga samhällsuppdrag som Kyrkogårdsförvaltningens uppdrag innebär. Detta tar vi på allra största allvar och det är en målsättning för oss som arbetar inom förvaltningen att kunna skapa en trygghet inför döden hos alla människor i Norrköpings pastorat. Tillsammans med det övriga pastoratet vill vi bidra till att skapa ett gott liv för människor i Norrköping.

4.8 Pastoratsövergripande verksamhet

Pastoratet har flera pastoratsövergripande verksamheter med särskilt utsedda präster, diakoner och andra medarbetare. Dessa verksamheter är organiserade i församlingar och ingår i församlingarnas struktur och planering. Medarbetarna ingår i församlingarnas arbetslag.

FÄNGELSE/HÄKTE

Verksamheten på häktet och Kolmårdsanstalten är organiserat i S:t Olofs församling och får bidrag från stiftet. Verksamheten bedrivs huvudsakligen av präster, diakon och musiker.

SJUKHUSKYRKAN

Sjukhuskyrkan är organiserad i Borgs församling med präst, diakon och musiker. Verksamheten bedrivs på Vrinnevisjukhuset och vi har ansvar för det interreligiösa andaktsrummet. Verksamheten sker i nära ekumenisk samverkan. Vi får bidrag från stiftet.

HÖGSKOLAN

Vår högskoleverksamhet bedrivs på Campus Norrköping av universitetspräst och är organiserat i S:t Olofs församling. Verksamheten sker i nära ekumenisk samverkan.

SVERIGE-FINSKT ARBETE

Pastoratets sverige-finska arbete ingår i S:t Olofs församling med en präst och en anställd assistent. Arbetet är i hög grad avhängigt av ideella medarbetare.

KONFIRMANDVERKSAMHET

Konfirmandverksamheten är förlagd till respektive församling, men planeras av en gemensam samordningsgrupp. Kommunikation, rekrytering och utvecklingsarbete sker gemensamt och pastoratsövergripande.

4.9 Pastoratets kansli

Pastoratets kansli samlar de gemensamma stödfunktionerna för hela pastoratets verksamhet samt för den gemensamma styrningen. Kansliet kan beskrivas som en stabsfunktion, en enhet som stöder och bidrar till utvecklingen i pastoratets alla delar. En del i helheten.

STRUKTUR

Kansliet består av fem avdelningar eller funktioner: ekonomi, personal/HR, fastighet, IT samt administrativt centrum (AC) som hanterar bokningar, växel mm. De finns alla samlade i Kyrkans hus. Varje avdelning leds av en chef och de fem cheferna rapporterar till kanslichefen. Kanslichefen ansvarar också för administrationen kring styrningsfunktionen i pastoratet, såsom kyrkoråd och kyrkofullmäktige. Totalt arbetar ca 25 personer på kansliet.

I arbetsgemenskapen i Kyrkans hus ingår också kyrkogårdsförvaltningen, men de utgör en egen enhet och beskrivs i separat kapitel. Även delar av utvecklingsenheten, såsom kommunikationsavdelningen, förskolans ledning och kyrkoherdens adjunkt, har sina arbetsplatser i Kyrkans hus, men tillhör alltså inte organisatoriskt kansliet. Också kyrkoherden har sin arbetsplats i Kyrkans hus.

Sammanhanget som kansliet verkar i är både internt, externt och ”internexternt”. Internt därför att kansliets uppdrag är att serva och utveckla pastoratets egna verksamheter. Endast AC har också en tydlig extern mottagare nämligen alla som hör av sig till Svenska kyrkan i Norrköping. Pastoratets sammanhang är också externt eftersom samtliga avdelningar lyder under offentlig lagstiftning och avtal. Framför allt ekonomi-, fastighet- och personalavdelningen har hårda offentliga lagkrav att följa och rapportera, och de måste säkerställa efterföljande i hela pastoratet. Uppdraget är också ”internexternt” eftersom stora delar av kyrkans direktiv och riktlinjer kommer från kyrkokansliet i Uppsala, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, stiftet etc, och kansliet behöver ständigt ha utbyte och goda relationer internt inom Svenska kyrkans olika nivåer och organ. Ett viktigt ”internexternt” sammanhang är också det nätverk av större pastorat i Sverige där Norrköping ingår, då deras förutsättningar och utmaningar i mycket liknar våra.

RESURSER

Kansliets resurser är personalens kompetens, och det finns en hög specialisering inom varje avdelning. Eftersom alla avdelningar har olika uppdrag/specialistområden är det svårt att tala om ”kansliets uppdrag” som om det vore endast ett. Vi har därför arbetat fram nyckelbegrepp som ska genomsyra all vår verksamhet och allt det vi levererar, oavsett vad: ”ordning och reda”, ”professionalitet och leverans” samt ”kultur och bemötande”.

Ordning och reda

Vi ska ha ordning och reda i våra rutiner, regler och riktlinjer. De ska vara dokumenterade och kända i organisationen. Vi arbetar på tydlighet och tillgänglighet.

Professionalitet och leverans

Vi har hög kompetens inom våra olika specialistområden. Vi vidareutbildar oss och håller koll på nya lagar, regler och riktlinjer som styr verksamheter, både inom och utanför kyrkan. Allt som lämnar oss ska vara med kvalitet. Och alla ska kunna lita på att vi levererar efter överenskommelse.

Kultur och bemötande

Vi arbetar i en servicekultur där det är självklart att hjälpa och ge stöd, och där vi bemöter varandra med respekt och nyfikenhet. Kansliet är en av alla delar i pastoratet som tillsammans bygger Svenska kyrkan i Norrköping.

FOKUSOMRÅDEN

För att möta samtidens och framtidens utmaningar har kansliet valt ut ett antal områden att fokusera på under de kommande åren, nämligen digitalisering, nyckelkompetenser och en del av helheten.

Digitalisering

Utvecklingen i samhället och hela världen är tydlig: vi blir alltmer digitala, och detta i en rasande fart. För oss i kyrkan är det viktigt att vi själva bestämmer takten på utvecklingen, och ibland behöver vi t o m vara en motvikt till en del av de konsekvenser som digitaliseringen av samhället ger. Men vi ska också utnyttja de möjligheter som finns för att på bästa sätt kunna ägna oss åt den grundläggande uppgiften och finnas till för människorna i Norrköping. Exempel på detta är att vi erbjuder möjlighet att boka dop och vigslar via webben eller i telefonen, att det är enkelt att hitta korrekt information om våra gudstjänster och aktiviteter, att alla uppgifter om våra fastigheter finns i ett system så att det går snabbt att ta ut en rapport när det krävs eller ta fram korrekta uppgifter inför en budgetdiskussion.

Med ökad digitalisering blir vi mer lättillgängliga, mer miljövänliga (bort från papper och resor), vi underlättar att fler har rätt information och vi uppnår en högre kvalitet både pga minskat antal felkällor och minskad sårbarhet. En konsekvens är att det läggs ett ansvar på individen att kunna hantera de system som finns. Vi tror dock att utvecklingen i hela samhället ändå driver på detta beteende, och många människor betalar redan idag räkningar via e-bank, bokar tågbiljett med en app och läser dagens tidning i datorn eller på surfplatta. Vi tror att vi behöver vara en del i den utvecklingen.

Nyckelkompetenser

Externa krav på olika verksamheter ökar i hela samhället. Ekonomiska resultat, efterlevnad av lagar och regler, uppfyllande av åtaganden mm ska rapporteras, både till myndigheter och till interna organ. Kanske är dessa krav extra stora på kyrkan, som är en medlemsorganisation med stort förtroendekapital och därför bör vara öppen och transparent. Men även om kraven ökar kan inte personalbudgeten växa i motsvarande utstäckning. Alla funktioner på kansliet måste därför präglas av hög kompetens och kunniga medarbetare som kan driva och utveckla sina arbetsområden för att fortsatt vara effektiva och funktionella. För att kansliet ska kunna vara ett stöd och en möjliggörare för pastoratets verksamhet behöver vi följa utvecklingen inom våra respektive områden och utveckla rutiner och arbetssätt som både hjälper och underlättar i verksamheten och som följer regler och lagkrav. En nog så utmanande kombination. De yrken som finns på kansliet finns också i andra organisationer och företag, och vi konkurrerar därför om arbetskraften. För att kunna attrahera och behålla rätt personer behöver vi visa att vi är en attraktiv arbetsgivare, att vi har en god arbetsmiljö med intressanta och utvecklande uppgifter och att vi arbetar i en organisation med ett meningsfullt uppdrag.

En del av helheten

På kansliet ser vi oss som en del av helheten. Vi arbetar inte med den grundläggande uppgiften, men vårt arbete krävs för att vi som kyrka ska kunna vara arbetsgivare, fastighetsförvaltare, använda IT-system när vi arbetar, fördela kyrkoavgiften, boka dop och begravningar, ta hand om kollekt etc etc. Ibland talar vi om att det är två ”logiker” som krockar. Dels den regelstyrda, linjära, strukturerade världen som är kansliets. Dels det relationella, ”kallelsedrivna”, aldrig avslutade uppdraget i församlingarna. Logiken i våra verksamheter är olika och i detta måste vi mötas. Båda sidor behövs för att pastoratet ska fungera. För vår del på kansliet innebär det att vi ständigt vill arbeta på att sätta oss in i och försöka förstå förutsättningarna och premisserna i verksamheten. Vi vill också arbeta med att bjuda in, förklara och tydliggöra vår del av arbetet så att eventuella glapp kan minimeras. Vi vill jobba med dialog och ömsesidig förståelse för våra olika uppdrag. Vi tar vårt avstamp i den lutherska tanken att vi alla har vårt uppdrag, och vi bidrar till att bygga Guds rike på jorden genom att göra det vi är bra på. En del predikar, en del döper, en del gör årsbokslut, en del rapporterar lönestatistik till SCB. Vi är alla en del av helheten.

5. Verksamhet på andra språk

Norrköpings pastorat har sverige-finska gudstjänster och verksamhet och egen kompetens att bedriva verksamhet på finska.

När det gäller övriga minoritetsspråk och andra språk är vi helt beroende av kompetens utifrån i de fall vi behöver tolka gudstjänster eller vid enskilda möten.

6. Konfirmandhandläggningsplan

Norrköpings pastorat utvecklar en ny konfirmandhandläggningsplan. Den processen är fortfarande pågående och inte avslutad före att denna församlingsinstruktion beslutas.

7. FIN-processen

Vi startade vår FIN-process med strävan att så många som möjligt av våra förtroendevalda, anställda, ideella, unga och andra intresserade skulle få vara med och bidra till slutresultatet. Vi har från början haft nära och fruktbar samverkan med stiftets handläggare. Vi uppfattar att församlingsinstruktionen ska ge uttryck för vad vi faktiskt tror, vill och hoppas i Norrköpings pastorat, så att det kan ge oss vägledning i vår utveckling och i framtida beslut. Den ska dessutom fungera som ett relationsskapande tillsynsdokument för biskop och domkapitel.

Vi har arbetat i projektform enligt följande:

Projektägare:	kyrkorådets ordförande och kyrkoherden
Styrgrupp:	kyrkorådets presidium
Projektledare:	kyrkoherden
Projektgrupp:	pastoratets ledningsgrupp
Projektstöd:	Stiftets handläggare, samt IdentX för konsultativt stöd
Redaktör:	kanslichef

Kyrkorådet och församlingsråden har, tillsammans med pastoratets herdar, chefer och arbetsledare, deltagit i pastoratets regelbundna utvecklingsdagar som helt och hållet präglats av FIN-arbetet under projekttiden. Församlingsråden har arbetat fram förslag på församlingarnas bidrag under ledning av församlingsherdarna och vid särskilda församlingsmöten. Cheferna på kansliet, kyrkogård och utvecklingsenheten har arbetat fram sina bidrag i samverkan med sina medarbetare. Vi har haft regelbunden kontakt med domkapitlets handläggare. Kanslichefen har haft det redaktionella ansvaret och arbetat med den språkliga bearbetningen. Sammantaget har flera hundra människor deltagit i processen på olika sätt.

8. Användningen av FIN

Svenska kyrkan är både en episkopal kyrka och en demokratiskt styrd kyrka som tillsammans utgör en evangeliskt-luthersk öppen folkkyrka. Församlingsinstruktionen är ett tillsyns- och styrdokument som bidrar till att upprätthålla relationen mellan biskop och församling.

Denna församlingsinstruktion är ett viktigt styrdokument i Norrköpings pastorat och ligger till grund för kyrkorådets arbete och beslut under 2020-2035. Den används som underlag för vår årliga budgetprocess där församlingensråden utgår från församlingsinstruktionen när de bidrar till vilka inriktningsmål församlingen ska ha inför kommande år och hur budgeten ska fördelas inom pastoratet.

Allt vi beslutar och gör under de kommande åren ska utgå från församlingsinstruktionen, och när vi möter något nytt behov får vi diskutera eventuella åtgärder utifrån intentionerna i gällande församlingsinstruktion.

Det är viktigt att alla delar av organisationen – förtroendevalda, anställda, ideella och engagerade – känner till och använder församlingsinstruktionen i tillämpliga delar. Vi behöver därför ha kontinuerlig information och utbildning för olika grupper i pastoratet så att vi utgår från, och återkommer till, församlingsinstruktionen i vår verksamhet och vår utveckling.

8.1 Utgåvor

Förutom denna tryckta församlingsinstruktion utger vi ett särskilt magasin i tidningsformat en gång om året, som på ett lättillgängligt sätt tar upp och ger uttryck för olika delar av församlingsinstruktionen och livet i Svenska kyrkan i Norrköping.

9. Barnkonsekvensanalys

I Norrköpings pastorat har barn och unga en särställning. Det märks genom att vi har en stor verksamhet särskilt inriktad på barn och unga, men också på att vi väger in konsekvensen för barn i våra beslut. Det är viktigt att detta inte är en särskild verksamhet, utan att det sker integrerat i vårt sätt att diskutera inför beslut. Vi vill att det ska vara på riktigt.

Barn och unga är egna subjekt. Alla barn och unga är individer med olika behov och förutsättningar som vi behöver vara lyhörda inför, men det finns också faktorer som förenar barn och unga. Vår hållning är att de är viktiga människor som de är just nu. Ingen är till för framtiden och det är grundläggande att de får möjlighet att delta i församlingens liv utifrån sina förutsättningar, men också att de får möjlighet att bidra med sina perspektiv vid utvecklingsarbete.

När det gäller FIN 2020 kan man tydligt se att vi prioriterar barn- och ungdomsverksamhet i våra församlingar och verksamheter och att det är en betydande del av våra medarbetare som särskilt arbetar med barn och unga. Våra medarbetare har stor erfarenhet och hög kompetens. Vi har regelbundna familjegudstjänster i våra kyrkor. Vi har öppna förskolor, ungdomsgrupper och unga ledare i konfirmandarbetet. Vi har barnkörers och barngrupper. Vi låter barn få ta plats i församlingens liv. Barn och ungdomar är viktiga i vår kyrka.

Konfirmandarbetet har en hög prioritet i våra församlingar och på Diakonicentrum. Konfirmandseden är i stort sett bruten och deltagandet sker nästan uteslutande som följd av ett eget personligt val från den unge. Det ställer oss inför en utmaning och vi måste orientera om oss själva. Det är helt andra villkor för konfirmandarbetet än att de bara kommer och godtar det vi bjuder på. Vi arbetar därför med att ta fram en grund för arbetet, ”Detta är konfirmation i Norrköping”. Detta arbete ska bli vägledande för våra beslut och vår planering av konfirmandarbetet.

Diakonicentrum är en del av församlingarnas gemensamma diakoni, främst inriktad på kvalificerade samtal med unga och unga vuxna och att utveckla samverkan med kommunala verksamheter och andra organisationer. Vi fortsätter att utveckla sinnesrogudstjänster i samverkan med Centrumkyrkan. DC har också en egen konfirmandverksamhet utifrån de kontakter som uppstår och som främst gäller äldre ungdomar.

Vår förskola har tre enheter - Humlan, Liljan och Skeppet. Som en del av civilsamhället bidrar vi med vår kompetens och vårt engagemang till de barnen och familjerna. Pastoratet skjuter till medel utöver det kommunala bidraget. Detta för att garantera den kvalitet som behöver upprätthållas för att det ska vara motiverat att Svenska kyrkan i Norrköping driver en förskola.

Vårt arbete med kyrka-idrott i Norrköpings pastorat har en unik ställning i Svenska kyrkan. Vi har avtal med åtta idrottsklubbar, vilket inte är att uppfatta som ren sponsring, utan en grund för ett konkret samarbete. Det engagerar många ideella och anställda medarbetare och är en viktig och bred kontaktyta med människor i vår stad och trakt. Vårt engagemang grundar sig i att ”vi vill bidra till ett gott liv för alla” och att vi vill vara med och bidra till glädje och lek. Självklart kan vi också vara med och ge stöd i särskilda situationer. Vårt motto är ”I medgång och i motgång”.

Våra kyrkogårdar erbjuder viktiga sommarjobb för många unga och är i många fall den första kontakten med arbetslivet.

Projektet med att utveckla Kolmårdskyrkan inne i Kolmårdens djurpark har särskild inriktning på barn och unga. Syftet är att vår gemensamma kyrka ska vidareutveckla det framgångsrika konfirmandkonceptet ”Wild and Holy” i samverkan med djurparken, samt att låta kyrkan bli ett centrum för hela vårt barn- och ungdomsarbete i samverkan med kommunen och andra aktörer. Projektet utvecklas i nära samarbete med barn och unga i Norrköping.

BILAGA TILL BARNKONSEKVENSANALYSEN: INTERVJU MED UNGDOMAR

Varje onsdagskväll är S:t Olai kyrka öppen för ungdomar. Det är drop-in från kl 16, då många kommer för att plugga tillsammans, snacka och hänga. Vid 17.30 är det mat i kyrkan, då är långbordet dukat. Sedan följer något program, som avslutas vid 20-tiden med bön, sång och ljusständning vid ljusbäraren i kyrkan. Kvällen utmynnar sedan i ”after eight”, då det finns möjlighet till en kopp te och ”drop-out” fram till kl 21. Genomgående tema för kvällarna är att alla ungdomarna ska vara sedda av vuxna och av varandra, att det ska finnas tid och utrymme för samtal med var och en.

De fyra ungdomar som deltagit i den här intervjun är i åldrarna 16-19 år. De har alla kommit till onsdagskvällarna efter konfirmationstiden och alla är eller har varit engagerade som unga ledare i olika konfirmationsgrupper. De fick svara på tre frågor och alla hade de utförliga svar.

Vad är det viktigaste med kyrkan?

- Det viktigaste med kyrkan är enligt mig gemenskapen, oavsett vem man är har man någonstans att vara.
- Precis, den här gruppen är ett hem, en familj, man känner sig hemma helt enkelt!
- Ja, och det är en annan känsla att vara här än hemma eller i skolan.
- Helt annan känsla. Man går ju inte till skolan för att hänga med vänner, men det är ju det vi vill här. Få gemenskap.
- Ja, och att utvecklas som person, få utforska vem man är. Om jag kollar på alla oss här, och jämför med dem i skolan, så tycker jag synd om mina klasskompisar, som inte fått chansen att tänka och testa att vara sig själv på det här sättet.
- Sant. Det blir ju så tryggt för att alla är så nära varandra här.
- Och sen lyxen av att ha vuxna man kan prata med utan att det behöver vara föräldrar, alltid i skolan när någon kurator eller så säger att man ska leta rätt på någon vuxen att prata med om det eller det händer, då har alla så himla svårt att tänka på vem de ska prata med, men för oss är ju det självklart, någon i kyrkan. Som dessutom inte får berätta för någon levandes det jag säger, om jag vill att det ska vara så. Snacka om lyx!
- En ny liten familj, det är vi, och det är ju det viktigaste av allt.

Hur kan Svenska kyrkan i stort utvecklas?

- Kyrkan behöver blanda in religionen mer på ett mer modernt sätt, det måste bli mer kristendom och mindre hierarkiska och patriarkala gudstjänster.
- Precis, konfirmationstiden var så väl avvägd, där förstod man kopplingen mellan kristendom och vänskap till exempel och då hängde allt ihop, då förstår man att allt är viktigt, och det är kristendom, att allt är en helhet och allt jag säger och gör räknas för att människor runt omkring mig ska må bra. Det är kristendom, det är vad Jesus sa.
- Ja, om hela kyrkan var så överlag skulle det bli bättre, mer acceptans, bättre blandning. I kyrkan skulle det finnas en sammanhållning, andra skulle bara ”kolla på kyrkan, kolla gemenskapen”. Det är ju så vi har det här, oftast.
- Ja, kyrkan gör ju en massa bra, men den behöver utvecklas - synas mer bland barn och ungdomar - innan konfirmationen trodde jag att det var bara gamla gubbar det handlade om. Jag hade aldrig träffat en präst på min skola till exempel. Ni skulle vara ute på dagis till och med, så att alla vet vad kyrkan är för - kärlek och gemenskap. Många barn på dagis har det skitjobbigt.
- Det kristna budskapet är ju gemenskap och sammanhållning, om ingen känner sig ensam så väcks hoppet och det måste man ha för att orka leva.
- Vi har ju fullspäckade scheman, överallt är det en massa krav. Den stora skillnaden på hur det är här i kyrkan är ju att här finns inga måsten, jag måste inte ens fixa håret innan jag går hit!
- God utveckling är nog på väg i Svenska kyrkan, men det behövs mycket bättre kommunikation om allt som görs, folk vet inte det! Så mycket bra påverkan som kyrkan haft på mig som person, vi behöver visa det för alla andra!
- Precis, bättre på att berätta om vad kyrkan gör, och sluta göra sånt som bara är till för folk som redan är med. Måste det vara så mycket gudstjänster, till exempel?

- Ja, fast vår ljusständning är ju en bra grej. Det skulle man ha på dagis också. Det är enda gången på hela veckan som jag är helt lugn.

Varför vill jag vara med?

- Jag vill vara med för att jag tror att Svenska kyrkan behövs i vårt samhälle. Det behövs kärlek och folk som står upp för alla människor.

- Jag vill vara med för att även om jag slutar gå hit på onsdagar när jag slutar skolan osv, så vet jag vilken bra plats det här är, och hur mycket bättre alla ungdomar som går hit mår, och det vet jag gör den här stan till en bättre plats, att folk mår bättre. Svenska kyrkan gör så mycket som är så viktigt, både i Norrköping och i hela världen. Det behövs mer kommunikation om det, folk vet inte det!

- Jag vill vara med i Svenska kyrkan för att jag tror att det som Jesus sa är viktigt för att alla är lika mycket värda. Jag önskar att kyrkan kunde göra mer för det, för att få bort rasismen och att alla invandrare kunde få känna sig värdefulla. Jag vill vara en del av att sprida det. Och jag önskar att kyrkan kunde satsa mer på det.

- Jag vill vara med för att det är annorlunda här. En bättre plats att vara på. Jag tror att vi känner oss viktiga när vi är här.